

ବଚିତ୍ର ନାଟକ

୧୫୯ ୧୩କାର ସଚିଗୁର ପ୍ରସାଦି ।

ଅଥ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଲିଖ୍ୟତେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ମୁଖାକ ପାତସାହୀ ୧୦ ।

ତ୍ୱଞ୍ଜପ୍ରସାଦି । ଦୋହରା

ନମସକାର ସ୍ତ୍ରୀ ଖଡ଼ଗ କୋ କରୌ ସୁ ହିତୁ ଚିତୁ ଲାଇ ।

ପୁରନ କରୌ ଗିରଂଥ ଇହୁ ତୁମ ମୁହି କରହୁ ସହାଇ ।୧ ।

ସ୍ତ୍ରୀ କାଲ ଜୀ କୀ ଉସତତି ।

ତ୍ରିଭଂଗୀ ଛଂଦ

ଖଗ ଖଂତ ବିହଂତଂ ଖଲଦଲ ଖଂତଂ ଅତି ରଣ ମଂତଂ ବରବଂତଂ ।

ଭୁଜ ଦଂଗ ଅଖଂତଂ ତେଜ ପ୍ରଚଂତଂ ଜୋତି ଅମଂତଂ ଭାନୁ ପ୍ରଭଂ ।

ସୁଖ ସଂତା କରଣଂ ଦୁରମତି ଦରଣଂ କିଲବିଖ ହରଣଂ ଅସି ସରଣଂ ।

ଜୈ ଜୈ ଜଗ କାରଣ ସ୍ତ୍ରୀସଚି ଉବାରଣ ମମ ପ୍ରତିପାରଣ ଜୈ ତେଗଂ ।୨ ।

ଭୁଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ସଦା ଏକ ଜୋତ୍ୟ ଅଜୁନୀ ସରୁପଂ । ମହାଦେଞ୍ଜ ଦେଞ୍ଜଂ ମହା ଭୁପ ଭୁପଂ ।

ନିରଂକାର ନିତ୍ୟ ନିରୁପଂ ନିବାଣଂ । କଲଂ କାରଣେୟଂ ନମୋ ଖଡ଼ଗପାଣଂ ।୩ ।

ନିରଂକାର ନିବିକାର ନିତ୍ୟ ନିରାଲଂ । ନ ବ୍ରିଧଂ ବିସେଖଂ ନ ତରୁନଂ ନ ବାଲଂ ।

ନ ରଂକଂ ନ ରାୟଂ ନ ରୁପଂ ନ ରେଖଂ । ନ ରଂଗଂ ନ ରାଗଂ ଅପାରଂ ଅଭେଖଂ ।୪ ।

ନ ରୁପଂ ନ ରେଖଂ ନ ରଂଗଂ ନ ରାଗଂ । ନ ନାମଂ ନ ଠାମଂ ମହା ଜୋତି ଜାଗଂ ।

ନ ଦ୍ୱଞ୍ଜେଖଂ ନ ଭେଖଂ ନିରଂକାର ନିତ୍ୟ । ମହା ଜୋଗ ଜୋଗଂ ସୁ ପରମଂ ପଞ୍ଜିତ୍ୟ ।୫ ।

ଅଜେୟଂ ଅଭେୟଂ ଅନାମଂ ଅଠାମଂ । ମହାଜୋଗ ଜୋଗଂ ମହା କାମ କାମଂ ।

ଅଲେଖଂ ଅଭେଖଂ ଅନୀଲଂ ଅନାଦଂ । ପରେୟଂ ପଞ୍ଜିତ୍ରଂ ସଦା ନିବିଖାଦଂ ।୬ ।

ସୁଆଦଂ ଅନାଦଂ ଅନୀଲଂ ଅନଂତଂ । ଅଦ୍ଵୈଶଂ ଅଭେଶଂ ମହେସଂ ମହଂତଂ ।
 ନ ରୋଗଂ ନ ସୋଗଂ ନ ଦ୍ରୋହଂ ନ ମୋହଂ । ନ କାମଂ ନ କ୍ରୋଧଂ ଅଜୋନୀ ଅଜୋହଂ ।୭ ।
 ପରେୟଂ ପଞ୍ଚିତ୍ରଂ ପୁନୀତଂ ପୁରାଣଂ । ଅଜେୟଂ ଅଭେୟଂ ଭଞ୍ଜିତ୍ୟ ଭଞ୍ଜାଣଂ ।
 ନ ରୋଗଂ ନ ସୋଗଂ ସୁ ନିତ୍ୟ ନୱୀନଂ । ଅଜାୟଂ ସହାୟଂ ପରମଂ ପ୍ରବୀନଂ ।୮ ।

ସୁ ଭୂତଂ ଭଞ୍ଜିତ୍ୟ ଭଞ୍ଜାନଂ ଭଞ୍ଜେୟଂ । ନମୋ ନ୍ରିବିକାର ନମୋ ନ୍ରିଜୁରେୟଂ ।
 ନମୋ ଦେଞ୍ଜ ଦେଞ୍ଜଂ ନମୋ ରାଜ ରାଜଂ । ନିରାଲଂବ ନିତ୍ୟ ସୁ ରାଜାଧିରାଜଂ ।୯ ।
 ଅଲେଶଂ ଅଭେଶଂ ଅଭୂତଂ ଅଦ୍ଵୈଶଂ । ନ ରାଗଂ ନ ରଂଗଂ ନ ରୂପଂ ନ ରେଶଂ ।
 ମହା ଦେଞ୍ଜ ଦେଞ୍ଜ ମହା ଜୋଗ ଜୋଗଂ । ମହା କାମ କାମଂ ମହା ଭୋଗ ଭୋଗଂ ।୧୦ ।

କହୁଂ ରାଜସଂ ତାମସଂ ସାତକେୟଂ । କହୁଂ ନାରି କୋ ରୂପ ଧାରେ ନରେୟଂ ।
 କହୁଂ ଦେଞ୍ଜୀୟଂ ଦେଞ୍ଜତଂ ଦଇତ ରୂପଂ । କହୁଂ ରୂପଂ ଅନେକ ଧାରେ ଅନୂପଂ ।୧୧ ।
 କହୁଂ ପୁଲ ହୂଞ୍ଜେ କୈ ଭଲେ ରାଜ ପୁଲେ । କହୁଂ ଭଞ୍ଜର ହୂଞ୍ଜେ କୈ ଭଲୀ ଭାତି ଭୁଲେ ।
 କହୁଂ ପଞ୍ଚନ ହୂଞ୍ଜେ କୈ ବହେ ବେଗି ଶୈସେ । କହେ ମୋ ନ ଆଞ୍ଜେ କଥୌ ତାହି କୈସେ ।୧୨ ।

କହୁଂ ନାଦ ହୂଞ୍ଜେ କୈ ଭଲୀ ଭାତି ବାଜେ । କହୁଂ ପାରଧୀ ହୂଞ୍ଜେ ଧରେ ବାନ ରାଜେ ।
 କହୁଂ ମିଗ ହୂଞ୍ଜେ କୈ ଭଲୀ ଭାତି ମୋହେ । କହୁଂ କାମକୀ ଜିଭ ଧରେ ରୂପ ସୋହେ ।୧୩ ।
 ନହୀ ଜାନି ଜାଇ କଛୁ ରୂପ ରେଶଂ । କହା ବାସ ତା କୋ ଫିରୈ କଉନ ଭେଶଂ ।
 କହା ନାମ ତା କୋ କହା କୈ କହାଞ୍ଜେ । କହା ମୈ ବଶାନୋ କହେ ମୋ ନ ଆଞ୍ଜେ ।୧୪ ।

ନ ତାକୋ କୋଇ ତାତ ମାତଂ ନ ଭାୟଂ । ନ ପୁତ୍ରଂ ନ ପୌତ୍ରଂ ନ ଦାୟା ନ ଦାୟଂ ।
 ନ ନେହଂ ନ ଗେହଂ ନ ସୈନଂ ନ ସାଧଂ । ମହା ରାଜ ରାଜଂ ମହା ନାଥ ନାଥଂ ।୧୫ ।
 ପରମଂ ପୁରାଣଂ ପଞ୍ଚିତ୍ରଂ ପରେୟଂ । ଅନାଦଂ ଅନୀଲଂ ଅସଂଭଂ ଅଜେୟଂ ।
 ଅଭେଦଂ ଅଛେଦଂ ପଞ୍ଚିତ୍ରଂ ପ୍ରମାଥଂ । ମହା ଦୀନ ଦୀନଂ ମହା ନାଥ ନାଥଂ ।୧୬ ।

ଅଦାଗଂ ଅଦଗଂ ଅଲେଖଂ ଅଭେଷଂ । ଅନଂତଂ ଅନୀଲଂ ଅରୂପଂ ଅଦ୍ଵୈଷଂ ।
 ମହା ତେଜ ତେଜଂ ମହା ଜ୍ଞାଲ ଜ୍ଞାଲଂ । ମହା ଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ର ମହା କାଲ କାଲଂ ।୧୭ ।
 କରଂ ବାମ ଚାପିୟଂ କ୍ରିପାଣଂ କରାଲଂ । ମହା ତେଜ ତେଜଂ ବିରାଜେ ବିସାଲଂ ।
 ମହା ଦାଡ଼ ଦାଡ଼ଂ ସୁ ସୋହଂ ଅପାରଂ । ଜିନୈ ଚରବୀୟଂ ଜୀଞ୍ଜ ଜଗ୍ୟ ହଜାରଂ ।୧୮ ।

ତମା ତଂତ ତତରୁ ସିତାସେତ ଛତ୍ରଂ । ହାହା ହୁହୁ ହାସଂ ଝମା ଝମ ଅତ୍ରଂ ।
 ମହା ଘୋର ସବଦଂ ବଜେ ସଂଖ ଐସଂ । ପ୍ରଲୈ କାଲ କେ କାଲ କୀ ଜ୍ଞାଲ ଜୈସଂ ।୧୯ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଘଣଂ ଘଂଟ ବାଜଂ । ଧୁଣଂ ମେଘ ଲାଜଂ ।
 ଭୟୋ ସଦ ଷଞ୍ଜଂ । ହୃଦ୍ଵିୟୋ ନୀର ଧେଞ୍ଜଂ ।୧୦ ।
 ଘୁରଂ ଘୁଂଘରେୟଂ । ଧୁଣଂ ନେଞ୍ଜରେୟଂ ।
 ମହା ନାଦ ନାଦଂ । ସୁରଂ ନିରବିଶାଦଂ ।୧୧ ।

ସିରଂ ମାଲ ରାଜଂ । ଲଖେ ରୁଦ୍ର ଲାଜଂ ।
 ସୁଭେ ଚାର ଚିତ୍ରଂ । ପରମଂ ପଞ୍ଜିତ୍ରଂ ।୧୨ ।
 ମହା ଗରଜ ଗରଜଂ । ସୁଶେ ଦୁତ ଲରଜଂ ।
 ସ୍ରଞ୍ଜଂ ସ୍ରୋଶ ସୋହଂ । ମହା ମାନ ମୋହଂ ।୧୩ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ସ୍ତ୍ରିଜେ ସେତଜଂ ଜେରଜଂ ଉତଭୁଜେଞ୍ଜଂ । ରଚେ ଅଂତଜଂ ଖଂତ ବ୍ରହ୍ମମଂତ ଷଞ୍ଜଂ ।
 ଦିସା ବିଦିସାୟଂ ଜିମୀ ଆସମାଶଂ । ଚତୁର ବେଦ କଥ୍ୟ କୁରାଶଂ ପୁରାଶଂ ।୧୪ ।
 ରଚେ ରୈଶ ଦିଞ୍ଜସଂ ଥପେ ସୁର ଚନ୍ଦ୍ରଂ । ଠଟେ ଦଲ୍ଲଞ୍ଜ ଦାନୋ ରଚେ ବୀର ବିନ୍ଦ୍ରଂ ।
 କରୀ ଲୋହ କଲମଂ ଲିଖ୍ୟା ଲେଖ ମାଥଂ । ସବୈ ଜେର କୀନେ ବଲୀ କାଲ ହାଥଂ ।୧୫ ।

କଲ ମେଟି ତାରେ ଉସାରେ ବନାଏ । ଉପାରେ ଗଡ଼େ ଫେରି ମେଟେ ଉପାଏ ।
 କ୍ରିଆ କାଲ ଡୁ କୀ କିନୁ ନ ପଛାନୀ । ଘନିୟୋ ପୈ ବିହୈ ହୈ ଘନିୟୋ ପୈ ବିହାନୀ ।୧୬ ।
 କିତେ କ୍ରିସନ ସେ କୀଟ କୋଟୈ ବନାଏ । କିତେ ରାମ ସେ ମେଟି ତାରେ ଉପାଏ ।
 ମହାଦୀନ କେତେ ପ୍ରିଥୀ ମାଝି ହୁଏ । ସମୈ ଆପନୀ ଆପନୀ ଅଂତି ମୁଏ ।୧୭ ।

ଜିତେ ଅଭଲୀଆ ଅଂବୀଆ ହୋଇ ବୀତେ । ତିତେ୍ୟା କାଲ ଜୀତା ନ ତେ କାଲେ ଜୀତେ ।
ଜିତେ ରାମ ସେ କ୍ରିସନ ହୁଇ ବିସନୁ ଆଏ । ତିତେ୍ୟା କାଲ ଖାପିଉ ନ ତେ କାଲ ଘାଏ । ୧୮ ।

ଜିତେ ଇଂଦ୍ର ସେ ଚଂଦ୍ର ସେ ହୋତ ଆଏ । ତିତେ୍ୟା କାଲ ଖାପା ନ ତେ କାଲି ଘାଏ ।
ଜିତେ ଅଭଲୀଆ ଅଂବୀଆ ଗଉସ ହୁଝେ ହେଁ । ସଭେଁ କାଲ କେ ଅଂତ ଦାଡ଼ା ତଲେଁ ହେଁ । ୧୯ ।

ଜିତେ ମାନଧାତାଦି ରାଜା ସୁହାଏ । ସଭେଁ ବାଧି କୈ କାଲ ଜେଲେଁ ଚଲାଏ ।
ଜିନେଁ ନାମ ତା କୋ ଉଚାରୋ ଉବାରେ । ବିନା ସାମ ତା କୀ ଲଖେ କୋଟି ମାରେ । ୨୦ ।

ତ୍ୱଷ୍ଟ୍ରସାଦି । ରସାଞ୍ଜଳ ଚଂଦ

ଚମକହି କ୍ରିପାଣଂ । ଅଭୂତଂ ଭୟାଣଂ । ଧୁଣଂ ନେଞ୍ଜରାଣଂ । ଘୁରଂ ଘୁଂଘ୍ରୟାଣଂ । ୨୧ ।
ଚତୁର ବାହୁ ଚାରଂ । ନିଜୁଟଂ ସୁଧାରଂ । ଗଦା ପାସ ସୋହୁଂ । ଜମଂ ମାନ ମୋହୁଂ । ୨୨ ।
ସୁଭଂ ଜୀଭ ଜୁଆଲଂ । ସୁ ଦାଡ଼ା କରାଲଂ । ବଜୀ ବଂବ ସଂଖଂ । ଉଠେ ନାଦଂ ବଂଖଂ । ୨୩ ।
ସୁଭଂ ରୁପ ସିଆମଂ । ମହା ସୋଭ ଧାମଂ । ଛବେ ଚାରୁ ଚିଂତ୍ରଂ । ପରେଅଂ ପଞ୍ଜିତ୍ରଂ । ୨୪ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ସିରଂ ସେତ ଛତ୍ରଂ ସୁ ସୁଭ୍ରଂ ବିରାଜଂ । ଲଖେ ଛୈଲ ଛାଇଆ କରେ ତେଜ ଲାଜଂ ।
ବିସାଲ ଲାଲ ନୈନଂ ମହାରାଜ ସୋହୁଂ । ଭିଗଂ ଅଂସୁମାଲଂ ହସଂ କୋଟି କ୍ଳୋହୁଂ । ୨୫ ।
କହୁଂ ରୁପ ଧାରେ ମହାରାଜ ସୋହୁଂ । କହୁଂ ଦେଖ କଂନିଆନି କେ ମାନ ମୋହୁଂ ।
କହୁଂ ବୀର ହୁଝେଁ କେ ଧରେ ବାନ ପାନଂ । କହୁଂ ଭୂପ ହୁଝେଁ କୈ ବଜାଏ ନିସାନଂ । ୨୬ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଧନୁର ବାନ ଧାରେ । ଛକେ ଛୈଲ ଭାରେ ।
ଲଏ ଖଗ ଐସେ । ମହାବୀର ଜୈସେ । ୨୭ ।
ଜୁରେ ଜଂଗ ଜୋରଂ । କରେ ଜୁଧ ଘୋରଂ ।
କ୍ରିପା ନିଧି ଦିଆଲଂ । ସଦାୟଂ କ୍ରିପାଲଂ । ୨୮ ।

ସଦା ଏକ ରୂପଂ । ସଭୈ ଲୋକ ଭୂପଂ ।
 ଅଜେଅଂ ଅଜାୟଂ । ସରନିୟଂ ସଦ୍ଭାୟଂ ।୩୯ ।
 ତପୈ ଖଗ ପାନଂ । ମହା ଲୋକ ଦାନଂ ।
 ଭୃଷିଖିଅଂ ଭୃଷେଅଂ । ନମୋ ନିରଜୁରେଅଂ ।୪୦ ।

ମଧୋ ମାନ ମୁଂତଂ । ସୁଭଂ ରୁଂତଂ ଝୁଂତଂ ।
 ସିରଂ ସେତ ଛତ୍ରଂ । ଲସଂ ହାଥ ଅତ୍ରଂ ।୪୧ ।
 ସୁଶେ ନାଦ ଭାରୀ । ତ୍ରସୈ ଛତ୍ରଧାରୀ ।
 ଦିସା ବସତ୍ର ରାଜଂ । ସୁଶେ ଦୋଖ ଭାଜଂ ।୪୨ ।
 ସୁଶେ ଗଦ ସଦଂ । ଅନଂତଂ ବେହଦଂ ।
 ଘଟା ଜାଣୁ ସିଆମଂ । ଦୁତଂ ଅଭିରାମଂ ।୪୩ ।
 ଚତୁର ବାହୁ ଚାରଂ । କରୀଚଂ ସୁଧାରଂ ।
 ଗଦା ସଂଖ ଚକ୍ରଂ । ଦିପୈ କୁର ବକ୍ରଂ ।୪୪ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

ଅନୁପ ରୂପ ରାଜିଅଂ । ନିହାର କାମ ଲାଜିୟଂ ।
 ଅଲୋକ ଲୋକ ସୋଭିଅଂ । ବିଲୋକ ଲୋକ ଲୋଭିଅଂ ।୪୫ ।
 ଚମକି ଚଂଦ୍ର ସୀସିୟଂ । ରହିୟୋ ଲଜାଇ ଇସୟଂ ।
 ସୁ ସୋଭ ନାଗ ଭୁଖଂଣଂ । ଅନେକ ଦୁସଟ ଦୁଖଣଂ ।୪୬ ।

କ୍ରିପାଣ ପାଣ ଧାରୀୟଂ । କରୋର ପାପ ଟାରୀୟଂ ।
 ଗଦା ଗ୍ରୀସଟ ପାଣିୟଂ । କମାଣ ବାଣ ତାଣିୟଂ ।୪୭ ।
 ସବଦ ସଂଖ ବଜିୟଂ । ଘଣଂକି ଘୁଂମର ଗଜିୟଂ ।
 ସରନି ନାଥ ତୋରୀୟଂ । ଉବାର ଲାଜ ମୋରୀୟଂ ।୪୮ ।

ଅନେକ ରୂପ ସୋହୀୟଂ । ବିସେଖ ଦେଖ ମୋହୀୟଂ ।
 ଅଦେଖ ଦେଖ ଦେଖଲଂ । କ୍ରିପା ନିଧାନ କେଖଲଂ ।୪୯ ।
 ସୁ ଆଦି ଅଂତି ଏକିୟଂ । ଧରେ ସରୂପ ଅନେକିୟଂ ।
 କ୍ରିପାଣ ପାଣ ରାଜଇ । ବିଲୋକ ପାପ ଭାଜଇ ।୫୦ ।
 ଅଲଂକ୍ରିତ ସୁ ଦେହୟଂ । ତନୋ ମନୋ କି ମୋହିୟଂ ।
 କମାଣ ବାଣ ଧାରହୀ । ଅନେକ ସତ୍ର ଟାରହୀ ।୫୧ ।
 ଘମକି ଘୁଂଘରଂ ସୁରଂ । ନଖଂ ନନାଦ ନୁପରଂ ।
 ପ୍ରଜୁଆଲ ବିଜୁଲଂ ଜୁଲଂ । ପଞ୍ଚିତ୍ର ପରମ ନିରଲମଂ ।୫୨ ।

ତୃତୀୟାଦି । ଚୋଟକ ଛାନ୍ଦ

ନଖ ନେଖର ନାଦ ସୁରଂ ନ୍ରିମଲଂ । ମୁଖ ବିଜୁଲ ଜୁଆଲ ଘଣଂ ପ୍ରଜୁଲଂ ।
ମଦରା କର ମତ ମହା ଭଭକଂ । ବନ ମୈ ମନୋ ବାଘ ବଚା ବବକଂ ।୫୩ ।

ଭଞ୍ଜ ଭୂତ ଭଞ୍ଜିଷ ଭଞ୍ଜାନ ଭଞ୍ଜଂ । କଲ କାରଣ ଉବାରଣ ଏକ ତୁଞ୍ଜଂ ।
ସଭ ଠୌର ନିରଂତର ନିତ ନୟଂ । ମ୍ରିଦ ମଂଗଲ ରୂପ ତୁୟଂ ସୁଭୟଂ ।୫୪ ।

ଦ୍ରିଡ଼ ଦାଡ଼ କରାଲ ଦ୍ଵଞ୍ଜି ସେତ ଉଧଂ । ଜିହ୍ଵ ଭାଜତ ଦୁସଟ ବିଲୋକ ଜୁଧଂ ।
ମଦ ମତ କ୍ରିପାଣ କରାଲ ଧରଂ । ଜୟ ସଦ ସୁରାସୁରୟଂ ଉଚରଂ ।୫୫ ।
ନଖ କିଂକଣ ନେଖର ନାଦ ଦୁଂଅଂ । ଚଲ ଚାଲ ସଭାଚଲ କଂପ ଭୁଂଅଂ ।
ଘଣ ଘୁଂଘର ଘଂଟଣ ଘୋର ସୁରଂ । ଚର ଚାର ଚରାଚରୟଂ ଦୁହରଂ ।୫୬ ।

ଚଲ ଚୌଦହୁଂ ଚକ୍ରନ ଚକ୍ର ଫିରଂ । ବଭଞ୍ଜଂ ଘଟଞ୍ଜଂ ହରୀଅଂ ସୁଭରଂ ।
ଜଗ ଜୀଞ୍ଜ ଜିତେ ଜଲୟଂ ଧଲୟଂ । ଅସ କୋ ଜୁ ତଞ୍ଜାଇସିଅଂ ମଲୟଂ ।୫୭ ।
ଘଟ ଭାଦଞ୍ଜ ମାସ କୀ ଜାଣ ସୁଂଭ । ତନ ସାଞ୍ଜରେ ରାଞ୍ଜରେଅଂ ହୁଲସଂ ।
ରସ ପଂଗତି ଦାମିନୀଅଂ ଦମଂକଂ । ଘଟ ଘୁଂଘର ଘଂଟ ସୁର ଘମକଂ ।୫୮ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛାନ୍ଦ

ଘଟା ସାଞ୍ଜଣଂ ଜାଣ ସ୍ୟାମଂ ସୁହାୟଂ । ମଣୀ ନୀଲ ନଗିୟଂ ଲଖ ସୀସ ନିଆୟଂ ।
ମହା ସୁଂଦର ସ୍ୟାମଂ ମହା ଅଭିରାମଂ । ମହା ରୂପ ରୂପଂ ମହା କାମ କାମଂ ।୫୯ ।
ଫିରୈ ଚକ୍ର ଚଉଦହୁ ପୁରୀୟଂ ମଧିଆଣଂ । ଇସୋ କୌନ ବୀୟଂ ଫିରୈ ଆଇସାଣଂ ।
କହୋ କୁଂଟ କୌନେ ବିଶୈ ଭାଜ ବାଚେ । ସଭଂ ସୀସ କେ ସଂଗ ସ୍ତ୍ରୀ କାଲ ନାଚୈ ।୬୦ ।

କରେ କୋଟ କୋଉ ଧରୈ କୋଟି ଓଟଂ । ବଚୈଗୋ ନ କିଉ ହୁଂ କରୈ କାଲ ଚୋଟଂ ।
ଲିଖ ଜଂତ୍ର କେତେ ପଡ଼ଂ ମଂତ୍ର କୋଟଂ । ବିନା ସରନି ତାକୀ ନହୀ ଓର ଓଟଂ ।୬୧ ।
ଲିଖଂ ଜଂତ୍ର ଥାକେ ପଡ଼ଂ ମଂତ୍ର ହାରୈ । କରେ କାଲ କେ ଅଂତ ଲୈ କେ ବିଚାରେ ।
କିତିଓ ତଂତ୍ର ସାଧେ ଜୁ ଜନମ ବିତାଇଓ । ଭଏ ଫୋକଟଂ କାଜ ଏକୈ ନ ଆଇଓ ।୬୨ ।

କିତେ ନାସ ମୁଁଦେ ଭଏ ବ୍ରହ୍ମମଚାରୀ । କିତେ କଂଠ କଂଠୀ ଜଗା ସୀସ ଧାରୀ ।
କିତେ ଚୀର କାନଂ ଜୁଗୀସଂ କହାୟଂ । ସଭେ ଫୋକଟଂ ଧରମ କାମଂ ନ ଥାୟଂ । ୧୩ ।

ମଧୁ କୀଟଭଂ ରାହସ୍ୟେସଂ ବଲୀଅଂ । ସମେ ଆପନୀ କାଲ ତେଭ ଦଲୀଅଂ ।
ଭଏ ସୁଂଭ ନୈସୁଂଭ ସ୍ରୋଣଂତବୀଜଂ । ତଭ କାଲ କୀନେ ପୁରେଜେ ପୁରେଜଂ । ୧୪ ।

ବଲୀ ପ୍ରିଥୀଅଂ ମାନଧାତା ମହୀପଂ । ଜିନୈ ରଥ ଚକ୍ରଂ କୀଏ ସାତ ଦୀପଂ ।
ଭୁଜଂ ଭୀମ ଭରଥଂ ଜଗଂ ଜୀତ ତଂଡ଼ିୟଂ । ତିନୈ ଅଂତ କେ ଅଂତ କୌ କାଲ ଖଂଡ଼ିୟଂ । ୧୫ ।

ଜିନୈ ଦୀପ ଦୀପଂ ଦୁହାଲ ଫିରାଲ । ଭୁଜା ଦଂତ ଦୈ ଛୋଣି ଛତ୍ରଂ ଛିନାଲ ।
କରେ ଜଗ କୋଟଂ ଜସଂ ଅନିକ ଲୀତେ । ଖହୈ ବୀର ବଂକେ ବଲୀ କାଲ ଜୀତେ । ୧୬ ।

କଲ କୋଟ ଲୀନେ ଜିନୈ ଦୁରଗ ଭାହେ । କିତେ ସୁରବୀରାନ କେ ସୈନ ଗାହେ ।
କଲ ଜଂଗ କୀନେ ସୁ ସାକେ ପଞ୍ଚାରେ । ଖହୈ ଦୀନ ଦେଖୈ ଗିରେ କାଲ ମାରେ । ୧୭ ।

ଜିନୈ ପାତିସାହୀ କରୀ କୋଟି ଜୁଗିୟଂ । ରସଂ ଆନରସଂ ଭଲୀ ଭାତି ଭୁଗିୟଂ ।
ଖହୈ ଅଂତ କୋ ପାଞ୍ଚ ନାଗେ ପଧାରେ । ଗିରେ ଦୀନ ଦେଖୈ ହଠୀ କାଲ ମାରେ । ୧୮ ।

ଜିନୈ ଖଂତୀଅଂ ଦଂତ ଧାରଂ ଅପାରଂ । କରେ ଚଂଦ୍ରମା ସୁର ଚେରେ ଦୁଆରଂ ।
ଜିନୈ ଇଂଦ୍ର ସେ ଜୀତ କେ ଛୋଡ଼ି ତାରେ । ଖହୈ ଦୀନ ଦେଖୈ ଗିରେ କାଲ ମାରେ । ୧୯ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଜିତେ ରାମ ଦୁଏ । ସଭୈ ଅଂତି ମୁଏ । ଜିତେ କ୍ରିସନ ହୁଞ୍ଜୈ ହୈ । ସଭୈ ଅଂତି ଜୈ ହୈ । ୨୦ ।
ଜିତେ ଦେଞ୍ଜ ହୋସୀ । ସଭୈ ଅଂତ ଜାସୀ । ଜିତେ ବୋଧ ହୁଞ୍ଜୈ ହୈ । ସଭୈ ଅଂତି ଛୈ ହୈ । ୨୧ ।
ଜିତେ ଦେଞ୍ଜ ରାୟଂ । ସଭୈ ଅଂତ ଜାୟଂ । ଜିତେ ଦଇତ ଏସଂ । ତିତେଧା କାଲ ଲେସଂ । ୨୨ ।

ନରସିଂଘାଞ୍ଜତାରଂ । ଖହୈ କଲ ମାରଂ । ବତୋ ତଂତଧାରୀ । ହୁଣିଓ କାଲ ଭାରୀ । ୨୩ ।
ଦିଜଂ ବାଞ୍ଜନେୟଂ । ହୁଣିଓ କାଲ ତେୟଂ । ମହା ମଛ ମୁଂତଂ । ଫଂଧିଓ କାଲ ଝୁଂତଂ । ୨୪ ।
ଜିତେ ହୋଇ ବୀତେ । ତିତେ କାଲ ଜୀତେ । ଜିତେ ସରନି ଜୈ ହୈ । ତିତିଓ ରାଖି ଲୈହୈ । ୨୫ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ବିନା ସରନି ତାକୀ ନ ଅଉରୈ ଉପାୟଂ । କହା ଦେଖ ଦଇତଂ କହା ରଂକ ରାୟଂ ।
 କହା ପାତିସାହଂ କହା ଉମରାୟଂ । ବିନା ସରନି ତାକୀ ନ କୋଟୈ ଉପାୟଂ ।୭୬ ।
 ଜିତେ ଜୀଞ୍ଜ ଜଂତଂ ସୁ ଦୁନୀଅଂ ଉପାୟଂ । ସଭୈ ଅଂତିକାଲଂ ବଲୀ କାଲି ଘାୟଂ ।
 ବିନା ସରନି ତାକୀ ନହୀ ଔର ଓଟଂ । ଲିଖେ ଜଂତ୍ର କେତେ ପଡ଼େ ମଂତ୍ର କୋଟଂ ।୭୭ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

ଜିତେକି ରାଜ ରଂକୟଂ । ହନେ ସୁ କାଲ ବଂକୟଂ ।
 ଜିତେକି ଲୋକ ପାଲୟଂ । ନିଦାନ କାଲ ଦାଲୟଂ ।୭୮ ।
 କ୍ରିପାଲ ପାଣି ଜେ ଜପୈ । ଅନଂତ ଥାଟ ତେ ଥାପୈ ।
 ଜିତେକି କାଲ ପିଆଇ ହୈ । ଜଗତି ଜୀତ ଜାଇ ହୈ ।୭୯ ।

ବଚିତ୍ର ଚାର ଚିତ୍ରୟଂ । ପରମୟଂ ପଞ୍ଚିତ୍ରୟଂ ।
 ଅଲୋକ ରୂପ ରାଜିୟଂ । ସୁଶେ ସୁ ପାପ ଭାଜିୟଂ ।୮୦ ।
 ବିସାଲ ଲାଲ ଲୋଚନଂ । ବିଅଂତ ପାପ ମୋଚନଂ ।
 ଚମକ ଚଂଦ୍ର ଚାରୟଂ । ଅଘୀ ଅନେକ ତାରୟଂ ।୮୧ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଜିତେ ଲୋକ ପାଲଂ । ତିତେ ଜେର କାଲଂ ।
 ଜିତେ ସୁର ଚଂଦ୍ରଂ । କହା ଇଂଦ୍ର ବିଂଦ୍ରଂ ।୮୨ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ଫିରୈ ଚୌଦହୁଂ ଲୋକୟଂ କାଲ ଚକ୍ରଂ । ସଭୈ ନାଥ ନାଥେ ଭ୍ରମଂ ଭଉହୁ ବକଂ ।
 କହା ରାମ କ୍ରିସନଂ କହା ଚଂଦ ସୁରଂ । ସଭୈ ହାଥ ବାଧେ ଖରେ କାଲ ହଜୁରଂ ।୮୩ ।

ସ୍ଵଞ୍ଜୟା

କାଲ ହୀ ପାଇ ଭୟୋ ଭଗଞ୍ଜାନ ସୁ ଜାଗତ ଯା ଜଗ ଜାକୀ କଲା ହୈ ।
 କାଲ ହୀ ପାଇ ଭୟୋ ବ୍ରହ୍ମନା ସିଞ୍ଜ କାଲ ହୀ ପାଇ ଭୟୋ ଜୁଗୀଆ ହୈ ।
 କାଲ ହୀ ପାଇ ସୁରାସୁର ଗଂଧ୍ରବ ଜଛ ଭୂଜଂଗ ଦିସା ବିଦିସା ହୈ ।
 ଅଉର ସୁକାଲ ସଭୈ ବସି କାଲ କେ ଏକ ହୀ କାଲ ଅକାଲ ସଦା ହୈ ।୮୪ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ନମୋ ଦେଞ୍ଜ ଦେଞ୍ଜଂ ନମୋ ଖଡ଼ଗ ଧାରଂ । ସଦା ଏକ ରୂପଂ ସଦା ନିରବିକାରଂ ।
ନଅମୋ ରାଜସଂ ସାତକଂ ତାମସେଅଂ । ନମୋ ନିରବିକାରଂ ନମୋ ନିରଜୁରେଅଂ । ୮୫ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ନମୋ ବାଣ ପାଣଂ । ନମୋ ନିରଭୟାଣଂ ।
ନମୋ ଦେଞ୍ଜ ଦେଞ୍ଜଂ । ଭୂଞ୍ଜାଣଂ ଭଞ୍ଜେଅଂ । ୮୬ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ନମୋ ଖଗ ଖଂତଂ କ୍ରିପାଣ କଟାରଂ । ସଦା ଏକ ରୂପଂ ସଦା ନିରବିକାରଂ ।
ନମୋ ବାଣ ପାଣଂ ନମୋ ଦଂତ ଧାରିତଂ । ଜିନୈ ଚୌଦହୁଂ ଲୋକ ଜୋତଂ ବିଧାରିୟଂ । ୮୭ ।
ନମସକାରୟଂ ମୋର ତୀରଂ ତୁଫଂ ଂଗଂ । ନମୋ ଖଗ ଅଦଗଂ ଅଭୈୟଂ ଅଭଂଗଂ ।
ଗଦାୟଂ ଗ୍ରିସଟଂ ନମୋ ସୈହୁଥୀଅଂ । ଜିନୈ ତୁଲୀୟଂ ବୀର ବୀୟୋ ନ ବୀଅଂ । ୮୮ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ନମୋ ଚକ୍ର ପାଣଂ । ଅଭୂତଂ ଭୟାଣଂ ।
ନମୋ ଉଗ୍ରଦାତଂ । ମହା ଗ୍ରିସଟ ଗାତଂ । ୮୯ ।
ନମୋ ତୀର ତୋପଂ । ଜିନୈ ସତ୍ର ଘୋପଂ ।
ନମୋ ଧୋପ ପଟଂ । ଜିନେ ଦୁସଟ ଦଟଂ । ୯୦ ।
ଜିତେ ସସତ୍ର ନାମଂ । ନମସକାର ତାମଂ ।
ଜିତେ ଅସତ୍ର ଭୈୟଂ । ନମସକାର ତେୟଂ । ୯୧ ।

ସଂକ୍ଷେପ୍ୟା

ମେରୁ କରୋ ତ୍ରିଣ ତେ ମୁହି ଜାହି ଗରୀବ ନିଞ୍ଜାଜ ନ ଦୁସର ତୋ ସୋ ।
ଭୁଲ ଛିମୋ ହମରୀ ପ୍ରଭ ଆପନ ଭୁଲନହାର କହୁଂ କୋଉ ମୋ ସୋ ।
ସେଞ୍ଜ କରୀ ତୁମରୀ ତିନ କେ ସଭ ହୀ ଗ୍ରିହ ଦେଖୀଅତ ଦ୍ରବ ଭରୋ ସୋ ।
ୟା କଲ ମୈ ସଭ କାଲ କ୍ରିପାନ କେ ଭାରୀ ଭୁଜାନ କୋ ଭାରୀ ଭରୋସୋ । ୯୨ ।

ସୁଂଭ ନିସୁଂଭ ସେ କୋଟ ନିସଟାର ଜାହି ଛିନେକ ବିଶୈ ହନି ତାରେ ।
ଧୁମର ଲୋଚନ ଚଂତ ଅଭ ମୁଂତ ସେ ମାହିଖ ସେ ପଲ ବୀତ ନିଞ୍ଜାରେ ।
ଚାମର ସେ ରଣି ଚିଛର ସେ ରକତିଛଣ ସେ ଝଟ ଦୈ ଝଝକାରେ ।
ଏସୋ ସୁ ସାହିବୁ ପାଇ କହା ପରଞ୍ଜାହ ରହୀ ଇହ ଦାସ ତିହାରେ । ୯୩ ।

ମୁଁତହୁ ସେ ମଧୁ କୀଟଭ ସେ ମୂର ସେ ଅଘ ସେ ଜିନି କୋଟି ଦଲେ ହେ ।
 ଓଟି କରୀ କବହୁଁ ନ ଜିନୈ ରଣି ଚୋଟ ପରୀ ପଗ ଦ୍ଵୈ ନ ଟଲେ ହେ ।
 ସିଂଧୁ ବିଶୈ ଜେ ନ ବୁଡେ ନିସତାର ପାଞ୍ଚକ ବାଣ ବହେ ନ ଜଲେ ହେ ।
 ତେ ଅସି ତୋରି ବିଲୋକି ଅଲୋକ ସୁ ଲାଜ କୋ ଛାଡ କୈ ଭାଜି ଚଲେ ହେ । ୧୪ ।

ରାଞ୍ଚଣ ସେ ମହିରାଞ୍ଚଣ ସେ ଘଟକାନହୁ ସେ ପଲ ବୀତ ପଛାରେ ।
 ବାରଦ ନାଦ ଅକଂପନ ସେ ଜଗ ଜଂଗ ଜୁରୈ ଜିନ ସିଉ ଜମ ହାରେ ।
 କୁଂଭ ଅକୁଂଭ ସେ ଜୀତ ସଭୈ ଜଗି ସାତହୁଁ ସିଂଧ ହୁଅିଆର ପଖାରେ ।
 ଜେ ଜେ ହୁତେ ଅକଟେ ବିକଟେ ସୁ କଟେ କରି କାଲ କ୍ରିପାନ କେ ମାରେ । ୧୫ ।

ଜୋ କହୁଁ କାଲ ତେ ଭାଜ କେ ବାଟୀଅତ ତୋ କିହୁ କୁଟ କହୋ ଭଜି ଜାଇୟୈ ।
 ଆଗେ ହୁଁ କାଲ ଧରେ ଅସି ଗାଜତ ଛାଜତ ହୈ ଜିହୁ ତେ ନସି ଅଇୟୈ ।
 ଐସେ ନ କୈ ଗୟୋ କୋଇ ସୁ ଦାଞ୍ଚ ରେ ଜାହି ଉପାଞ୍ଚ ସୋ ଦାଞ୍ଚ ବଚଇୟୈ ।
 ଜାତେ ନ ଛୁଟୀୟୈ ମୁଡ଼ କହୁଁ ହୁସି ତାକୀ ନ କିଉ ସରଣାଗତି ଜଇୟୈ । ୧୬ ।

କ୍ରିସନ ଅଉ ବିସନୁ ଜପେ ତୁହି କୋଟିକ ରାମ ରହୀମ ଭଲୀ ବିଧି ଧିଆୟୋ ।
 ବ୍ରହ୍ମନ ଜପିଓ ଅରୁ ସଂଭୁ ଧପିଓ ତହି ତେ ତୁହିକୋ କିନ ହୁଁ ନ ବଚାୟୋ ।
 କୋଟି କରୀ ତପସା ଦିନ କୋଟିକ କାହୁ ନ କୌଡୀ କୋ କାମ କଭାୟୋ ।
 କାମ କା ମଂତ୍ର କସୀରେ କେ କାମ ନ କାଲ କୋ ଘାଉ କିନହୁଁ ନ ବଚାୟୋ । ୧୭ ।

କାହେ ରେ କୂର କରେ ତପସା ଇନ କୀ କୋଉ କୌଡୀ କେ କାମ ନ ଐହୈ ।
 ତୋହି ବଚାଇ ସକୈ କହୁ କୈସେ କୈ ଆପନ ଦାଞ୍ଚ ବଚାଇ ନ ଐହୈ ।
 କୋପ କରାଇ କୀ ପାଞ୍ଚକ କୁଂତ ମୈ ଆପି ଟଂଗିଓ ତିମ ତୋହି ଟଂଗୈ ହୈ ।
 ଚେତ ତେ ଚେତ ଅଜୋ ଜୀଅ ମୈ ଜଡ଼ କାଲ କ୍ରିପା ବିନୁ କାମ ନ ଐହୈ । ୧୮ ।

ତାହି ପଛାନତ ହୈ ନ ମହା ପସୁ ଜା କୋ ପ୍ରତାପୁ ତିହୁଁ ପୁର ମାହୀ ।
 ପୁଜତ ହୈ ପରମେସର କୈ ଜିହୁ କୈ ପରସୈ ପରଲୋକ ପରାହୀ ।
 ପାପ କରୋ ପରମାରଥ କୈ ଜିହୁ ପାପନ ତେ ଅତି ପାପ ଲଜାଇ ।
 ପାଇ ପରୋ ପରମେସର କେ ଜଡ଼ ପାହନ ମୈ ପରମେସର ନାହୀ । ୧୯ ।

ମୋନ ଭଜେ ନହୁ ମାନ ତଜେ ନହୁ ଭେଷ ସଜେ ନହୁ ମୁଠ ମୁଠାଏ ।
 କଠି ନ କଠୀ କଠୋର ଧରୈ ନହୁ ସୀସ ଜଟାନ କେ ଜୁଟ ସୁହାଏ ।
 ସାରୁ କହୋ ସୁନି ଲୈ ଚିତୁ ଦୈ ବିନୁ ଦୀନ ଦିଆଲ କୀ ସାମ ସିଧାଏ ।
 ପ୍ରୀତି କରେ ପ୍ରଭୁ ପାୟତ ହୈ କିରପାଲ ନ ଭୀଜତ ଲାଠ କଟାଏ ।୧୦୦ ।

କାଗଦ ଦୀପ ସଭୈ କରି କୈ ଅର ସାତ ସମୁଦ୍ରନ କୀ ମସୁ କୈହୋ ।
 କାଟି ବନାସପତୀ ସିଗରୀ ଲିଖବେ ହୁଂ କେ ଲେଖନ କାଜି ବନୈହୋ ।
 ସାରସୁତୀ ବକତା କରି କୈ ଜୁଗ କୋଟି ଗନେସ କୈ ହାଧି ଲିଖୈହୋ ।
 କାଲ କ୍ରିପାଲ ବିନା ବିନତୀ ନ ତଉ ତୁମ କୋ ପ୍ରଭ ନୈକୁ ରିଝୈହୋ ।୧୦୧ ।

ଇତି ସ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ସ୍ରୀ କାଲ ଜୀ କୀ ଉପତତି
 ପ୍ରିଥମ ଧିଆଇ ସଂପୁରନଂ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୧ ।

କଞ୍ଚି ବଂସ ଝରଣନ

ଚୌପଇ

ତୁମରୀ ମହିମା ଅପର ଅପାରା । ଜା କା ଲହିଓ ନ କିନ ହୁଂ ପାରା ।
 ଦେଖ ଦେଖ ରାଜନ କେ ରାଜା । ଦୀନ ଦିଆଲ ଗରୀବ ନିଝାଜା ।୧ ।

ଦୋହରା

ମୁକ ଉଚରୈ ସାସତ୍ର ଖଟି ପିଂଗ ଗିରନ ଚଡ଼ି ଜାଇ ।
 ଅଂଧ ଲଖୈ ବଧରୋ ସୁନୈ ଜୋ କାଲ କ୍ରିପା କରାଇ ।୨ ।

ଚୌପଇ

କହା ବୁଧି ପ୍ରଭ ତୁଛ ହମାରୀ । ବରନି ସକୈ ମହିମା ଜୁ ତିହାରୀ ।
 ହମ ନ ସକତ କରି ସିଫତ ତୁମାରୀ । ଆପ ଲେହୁ ତୁମ କଥା ସୁଧାରୀ ।୩ ।
 କହା ଲଗୈ ଇହୁ କୀଟ ବଖାନୈ । ମହିମା ତୋରି ତୁହୀ ପ୍ରଭ ଜାନୈ ।
 ପିତା ଜନମ ଜିମ ପୁତ ନ ପାଞ୍ଚୈ । କହା ତଞ୍ଜନ କା ଭେଦ ବତାଞ୍ଚୈ ।୪ ।

ତୁମରୀ ପ୍ରଭା ତୁମୈ ବନି ଆଇ । ଅଉରନ ତେ ନହୁ ଜାତ ବତାଇ ।
 ତୁମରୀ କ୍ରିଆ ତୁମ ହୀ ପ୍ରଭ ଜାନୋ । ଉଚ ନୀଚ କସ ସକତ ବଖାନୋ ।୫ ।
 ସେସ ନାଗ ସିର ସହସ ବନାଇ । ଦଞ୍ଚୈ ସହସ ରସନାହୁ ସୁହାଇ ।
 ରଟ ଅବ ଲଗେ ନାମ ଅପାରା । ତୁମରୋ ତଉ ନ ପାଞ୍ଚତ ପାରା ।୬ ।

ତୁମରୀ କ୍ରିଆ କହା କୋଉ କହେ । ସମଝତ ବାତ ଉରଝି ମତି ରହେ ।
 ସୁଛମ ରୂପ ନ ବରନା ଜାଇ । ବିରଧୁ ସରୁପହି କହୋ ବନାଇ ।୭ ।
 ତୁମରୀ ପ୍ରେମ ଭଗତି ଜବ ଗହିହୋ । ଛୋରି କଥା ସଭ ହୀ ତବ କହି ହୋ ।
 ଅବ ମୈ କହୋ ସୁ ଅପନୀ କଥା । ସୋଢୀ ବଂସ ଉପଜିଆ ଜଥା ।୮ ।

ଦୋହରା

ପ୍ରଥମ କଥା ସଂଛେପ ତେ କହୋ ସୁ ହିତ ଚିତୁ ଲାଇ ।
 ବହୁରି ବତୋ ବିସଥାର କୈ କହିହୌ ସଭୈ ସୁନାଇ ।୯ ।

ଚୌପଇ

ପ୍ରିଥମ କାଲ ଜବ କରା ପସାରା । ଓଅଂକାର ତେ ସ୍ତ୍ରୀସତି ଉପାରା ।
 କାଲସୈନ ପ୍ରଥମୈ ଭଇଓ ଭୂପା । ଅଧିକ ଅତୁଲ ବଲି ରୂପ ଅନୁପା ।୧୦ ।
 କାଲକେତୁ ଦୁସର ଭୁଅ ଭଇଓ । କୁରବରସ ତୀସର ଜଗି ଠୟୋ ।
 କାଲଧୁଜ ଚତୁରଥ ନ୍ରିପ ସୋହୈ । ଜିହୁ ତେ ଭୟୋ ଜଗତ ସଭ କୋ ହୈ ।୧୧ ।

ସହସରାଛ ଜା କୋ ସୁଭ ସୋହୈ । ସହସ ପାଦ ଜା କେ ତନି ମୋହୈ ।
 ସେଖ ନାଗ ପର ସୋଇବୋ କରୈ । ଜଗ ତିହୁ ସେଖ ସାଇ ଉଚରୈ ।୧୨ ।
 ଏକ ସୁଧଣ ତେ ମୈଲ ନିକାରା । ତା ତେ ମଧୁ କୀଟଭ ତନ ଧାରା ।
 ଦୁତୀଆ କାନ ତେ ମୈଲ ନିକାରୀ । ତା ତେ ଭଇ ସ୍ତ୍ରୀସତି ଇହ ସାରୀ ।୧୩ ।

ତିନ କୋ କାଲ ବହୁରି ବଧ କରା । ତିନ କୋ ମେଦ ସମୁଦ ମୋ ପରା ।
 ଚିକନ ତାସ ଜଲ ପର ତିର ରହୀ । ମେଧା ନାମ ତବହି ତେ କହୀ । ୧୪ ।
 ସାଧ କରମ ଜେ ପୁରଖ କମାଝୈ । ନାମ ଦେଖତା ଜଗତ କହାଝୈ ।
 କୁକ୍ରିତ କରମ ଜେ ଜଗ ମୈ କରହୀ । ନାମ ଅସୁର ତିନ କୋ ସଭ ଧର ହୀ ।୧୫ ।
 ବହୁ ବିସଥାର କହୁ ଲଗୈ ବଖାନୀଅତ । ଗ୍ରାଥ ବଜନ ତେ ଅତି ତରୁ ମାନୀଅତ ।
 ତିନ ତେ ହୋତ ବହୁତ ନ୍ରିପ ଆଏ । ଦଛ ପ୍ରଜାପତି ଜିନ ଉପଜାଏ ।୧୬ ।
 ଦସ ସହଂସ ତିହି ଗ୍ରହ ଭଇ କଂନିଆ । ଜିହୁ ସମାନ କହୁ ଲଗୈ ନ ଅଂନିଆ ।
 କାଲ କ୍ରିଆ ଐସୀ ତହୁ ଭଇ । ତେ ସଭ ବିଆହୁ ନରେସନ ଦଇ ।୧୭ ।

ଦୋହରା

ବନତା କଦ୍ର ଦିତି ଅଦିତି ଏ ରିଖ ବରୀ ବନାଇ ।
 ନାଗ ନାଗରିପୁ ଦେଖି ସଭ ଦଇତ ଲଏ ଉପଜାଇ ।୧୮ ।

ଚୌପଇ

ତାତେ ସୁରଜ ରୂପ କୋ ଧରା । ଜାତେ ବଂସ ପ୍ରତୁର ରଞ୍ଜି କରା ।
 ଜୌ ତିନ କେ କହି ନାମ ସୁନାଇ । କଥା ବଜନ ତେ ଅଧିକ ଚରାଇ ।୧୯ ।

ତିନି କେ ବଂସ ବିଶୈ ରଘୁ ଭୟେ । ରଘୁ ବଂସହି ଜିହ୍ୱ ଜଗହି ଚଲୟେ ।
 ତାତେ ପୁତ୍ର ହୋତ ଭୟେ ଅଜୁ ବରୁ । ମହା ରଥୀ ଅରୁ ମହା ଧନୁରଧର । ୧୦ ।
 ଜବ ତିନି ଭେଷ ଜୋଗ କୋ ଲୟେ । ରାଜ ପାଟ ଦସରଥ କୋ ଦୟେ ।
 ହୋତ ଭୟେ ଖହି ମହା ଧନୁରଧର । ତୀନ ତ୍ରିଆନ ବରା ଜିହ୍ୱ ରୁଚି କର । ୧୧ ।

ପ୍ରିଥମ ଜୟେ ତିହ୍ୱ ରାମୁ କୁମାରା । ଭରଥ ଲକ୍ଷମନ ସତ୍ରୁ ବିଦାରା ।
 ବହୁତ କାଲ ତିନି ରାଜ କମାୟେ । କାଲ ପାଇ ସୁର ପୁରହି ସିଧାୟେ । ୧୨ ।
 ସୀଅ ସୁତ ବହୁରି ଭଏ ଦୁଇ ରାଜା । ରାଜ ପାଟ ଭନ ହୀ କଉ ଛାଜା ।
 ମଦ୍ର ଦେସ ଏସ୍ତ୍ରରଜା ବରୀ ଜବ । ଭାତି ଭାତି କେ ଜଗ କୀଏ ତବ । ୧୩ ।

ତହୀ ତିନୈ ବାଧେ ଦୁଇ ପୁରଖା । ଏକ କସୁର ଦୁତୀୟ ଲହୁରଖା ।
 ଅଧକ ପୁରୀ ତେ ଦୋଉ ବିରାଜୀ । ନିରଖି ଲକ୍ଷ ଅମରାଖତି ଲାଜୀ । ୧୪ ।
 ବହୁତ କାଲ ତିନି ରାଜୁ କମାୟେ । ଜାଲ କାଲ ତେ ଅଂତି ଫସାୟେ ।
 ତିନି କେ ପୁତ୍ର ପୌତ୍ର ଜେ ଖଏ । ରାଜ କରତ ଇହ ଜଗ କୋ ଭଏ । ୧୫ ।
 କହା ଲଗେ ତେ ବରନ ସୁନାଉଂ । ତିନି କେ ନାମ ନ ସଂଖିଆ ପାଉଂ ।
 ହୋତ ଚହୁଂ ଜୁଗ ମୈ ଜେ ଆଏ । ତିନି କେ ନାମ ନ ଜାତ ଗନାଏ । ୧୬ ।
 ଜୋ ଅବ ତଖ କିରପା ବଲ ପାଉଂ । ନାମ ଜଥା ମତି ଭାଖି ସୁନାଉଂ ।
 କାଲ କେତ ଅରୁ କାଲରାଇ ଭନି । ଜିନି କେ ଭଏ ପୁତ୍ର ଘରି ଅନଗନ । ୧୭ ।

କାଲ କେତ ଭୟେ ବଲୀ ଅପାରା । କାଲରାଇ ଜିନି ନଗର ନିକାରା ।
 ଭାଜି ସନୌଉ ଦେସି ତେ ଗଏ । ତହୀ ଭୁପଜା ବିହାଅତ ଭଏ । ୧୮ ।
 ତିହ୍ୱ ତେ ପୁତ୍ର ଭୟେ ଜୋ ଧାମା । ସୋଜୀ ରାଇ ଧରା ତିହି ନାମା ।
 ବଂସ ସନୌଉ ତଦିନ ତେ ଥୀଆ । ପରମ ପଞ୍ଚିତ୍ର ପୁରଖା ଜୁ କୀଆ । ୧୯ ।

ତା ତେ ପୁତ୍ର ପୌତ୍ର ଦୁଇ ଆଇ । ତେ ସୋଜୀ ସଭ ଜଗତି କହାଏ ।
 ଜଗ ମୈ ଅଧିକ ସୁ ଭଏ ପ୍ରସିଧା । ଦିନ ଦିନ ତିନି କେ ଧନ କୀ କ୍ରିଧା । ୨୦ ।
 ରାଜ କରତ ଭଏ ବିବିଧ ପ୍ରକାରା । ଦେସ ଦେସ କେ ଜୀତ ନ୍ରିପାରା ।
 ଜହା ତହା ତିହ୍ୱ ଧରମ ଚଲାୟେ । ଅତ୍ର ପତ୍ର କହ ସୀସି ଭୁରାୟେ । ୨୧ ।
 ରାଜସୁଅ ବହୁ ବାରନ କୀଏ । ଜୀତି ଜୀତି ଦେସେସ୍ତ୍ରର ଲୀଏ ।
 ବାଜମେଧ ବହୁ ବାରନ କରେ । ସକଲ କଲୁଖ ନିଜ କୁଲ କେ ହରେ । ୨୨ ।
 ବହୁତ ବଂସ ମୈ ବଢୋ ବିଖାଧା । ମେଟ ନ ସକା କୋଉ ତିହ୍ୱ ସାଧା ।
 ବିଚରେ ବୀର ବନୈତୁ ଅଖଂତଲ । ଗହି ଗହି ଚଲେ ଭିରନ ରନ ମଂତଲ । ୨୩ ।

ଧନ ଅରୁ ଭୂମି ପୁରାତନ ବୈରା । ଜିନ କା ମୁଆ କରତି ଜଗ ଘେରା ।
ମୋହୁ ବାଦ ଅହଂକାର ପସାରା । କାମ କ୍ରୋଧ ଜୀତା ଜଗ ସାରା ।୩୪ ।

ଦୋହରା

ଧନି ଧନି ଧନ କୋ ଭାଖାଣି ଜା କା ଜଗତୁ ଗୁଲ୍ୟାମୁ ।
ସଭ ନିରଖତ ଯା କୋ ଫିରୈ ସଭ ଚଲ କରତ ସଲ୍ୟାମ ।୩୫ ।

ଚୌପଇ

କାଲ ନ କୋଉ କରନ ସୁମାରା । ବୈର ବାଦ ଅହଂକାର ପସାରା ।
ଲୋଭ ମୂଲ ଇହ ଜଗ କୋ ହୁଆ । ଜା ସୋ ଚାହୁତ ସଭୈ କୋ ମୁଆ ।୩୬ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ସୁଭ ବଂସ ବରନନଂ ହୃତୀୟା
ଧିଆଇ ସଂପୁରନମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ୧୨ ।୧୩୭ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ରଚା ବୈର ବାଦଂ ବିଧାତେ ଅପାରଂ । ଜିସୈ ସାଧି ସାକିଓ ନ କୋଉ ସୁଧାରଂ ।
ବଲୀ କାମ ରାୟଂ ମହା ଲୋଭ ମୋହଂ । ଗୟୋ କଉନ ବୀରଂ ସୁ ଯା ତେ ଅଲୋହଂ ।୧ ।
ତହା ବୀର ବଂକେ ବକୈ ଆପ ମଧଂ । ଉଠେ ସସତ୍ର ଲୈ ଲୈ ମତା ହୁଧ ସୁଧଂ ।
କହୁଂ ଖପରୀ ଖୋଲ ଖଂତେ ଅପାରଂ । ମଟୈ ବୀର ବୈତାଲ ତଉରୁ ତକାରଂ ।୨ ।

କହୁଂ ଇସ ସୀସଂ ପୁଷି ରୁଂତ ମାଲଂ । କହୁଂ ତାକ ତଉରୁ କହୁଂକଂ ବିତାଲଂ ।
ଚଞ୍ଚୀ ଚାଞ୍ଚତୀଅଂ କିଲଂକାର କଂକଂ । ଗୁଥୀ ଲୁଥ ଡୁଥେ ବହୈ ବୀର ବଂକଂ ।୩ ।
ପରୀ କୁଟ କୁଟଂ ରୁଲେ ତଛ ମୁଛଂ । ରହେ ହାଥ ତାରେ ଉଭୈ ଉରଧ ମୁଛଂ ।
କହୁଂ ଖୋପରୀ ଖୋଲ ଖିଂଗଂ ଖତଂଗଂ । କହୁଂ ଖତ୍ରୀଅଂ ଖଗ ଖେତଂ ନିଖଂଗଂ ।୪ ।

ଚଞ୍ଚୀ ଚାଞ୍ଚତୀ ତାକନୀ ତାକ ମାରେ । କହୁଂ ଭୈରଞ୍ଚୀ ଭୁତ ଭୈରୋ ବକାରେ ।
କହୁଂ ବୀର ବୈତାଲ ବଂକେ ବିହାରଂ । କହୁଂ ଭୁତ ପ୍ରେତଂ ହସୈ ମାସହାରଂ ।୫ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ମହା ବୀର ଗଜେ । ସୁଖ ମେଘ ଲଜେ ।
ଝଂଡା ଗତ ଗାଢେ । ମଂତେ ରୋସ ବାଢେ ।୬ ।

କ୍ରିପାଣଂ କଟାରଂ । ଭିରେ ରୋସ ଧାରଂ ।
ମହାବୀର ବଂକଂ । ଭିରେ ଭୂମି ହଂକଂ ।୭ ।
ମତେ ସୁର ସସତ୍ରଂ । ଉଠୀ ଝାର ଅସତ୍ରଂ ।
କ୍ରିପାଣଂ କଟାରଂ । ପରୀ ଲୋହ ମାରଂ ।୮ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ହଲବୀ ଜୁନବୀ ସରୋହୀ ଦୁଧାରୀ ।
ବହୀ କୋପ କାତୀ କ୍ରିପାଣଂ କଟାରୀ ।
କହୁଂ ସୈହଥୀଅଂ କହୁଂ ସୁଧ ସେଲଂ ।
କହୁଂ ସେଲ ସାଂଗଂ ଭଲୀ ରେଲ ପେଲଂ ।୯ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

ସରୋଖ ସୁର ସାଜିଅଂ । ବିସାରି ସଂକ ବାଜିଅଂ ।
ନିସଂକ ସସତ୍ର ମାରହୀଂ । ଉତାରି ଅଂଗ ଡାରହୀଂ ।୧୦ ।
କଛୁ ନ କାନ ରାଖୀଂ । ସୁ ମାରି ମାରି ଭାଖହୀଂ ।
ସୁ ହାକ ହାଠ ରେଲିୟଂ । ଅନଂତ ସସତ୍ର ଝେଲିୟଂ ।୧୧ ।

ହଜାର ହୁରି ଅଂବରଂ । ବିରୁଧ କୈ ସୁଅଂବରଂ ।
କରୁର ଭାତ ଡୋଲହୀ । ସୁ ମାରୁ ମାର ବୋଲହୀ ।୧୨ ।
କହୁକି ଅଂଗ କଟୀଅଂ । କହୁଂ ସରୋହ ପଟୀଅଂ ।
କହୁଂ ସମାସ ମୁଛୀଅଂ । ଗିରେ ସୁ ଚଛ ମୁଛୀଅଂ ।୧୩ ।

ଭମକ ଭୋଲ ଭାଲିୟଂ । ହରୋଲ ହାଲ ଚାଲିୟଂ ।
ଝଟାକ ଝଟ ବାହୀଅଂ । ସୁ ବୀର ସୈନ ଗାହୀଅଂ ।୧୪ ।
ନିଖଂ ନିସାଣ ବାଜିଅଂ । ସୁ ବୀର ଧୀର ଗାଜିଅଂ ।
କ୍ରିପାଲ ବାଣ ବାହୀ ହୀ । ଅଜାତ ଅଂଗ ଲାହ ହୀ ।୧୫ ।

ବିରୁଧ କୁଧ ରାଜିୟଂ । ନ ଚାର ପୈର ଭାଜିୟଂ ।
ସଂଭାରି ସସତ୍ର ଗାଜ ହୀ । ସୁ ନାଦ ମେଘ ଲାଜ ହୀ ।୧୬ ।
ହଲକ ହାକ ମାର ହୀ । ସରକ ସସତ୍ର ଝାର ହୀ ।
ଭିରେ ବିସାରି ସୋକିୟଂ । ସିଧାର ଦେଖ ଲୋକିୟଂ ।୧୭ ।
ରିସେ ବିରୁଧ ବୀରିୟଂ । ସୁ ମାରି ଝାରି ତୀରିୟଂ ।
ସବଦ ସଂଖ ବଜିୟଂ । ସୁ ବୀର ଧୀର ସଜିୟଂ ।୧୮ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛନ୍ଦ

ତୁରୀ ସଂଖ ବାଜେ । ମହାବୀର ସାଜେ ।
 ନଚେ ତୁଂଦ ତାଜୀ । ମଚେ ସୁର ଗାଜୀ ।୧୯ ।
 ଝିମୀ ଡେଜ ଡେଗଂ । ମନୋ ବିଜ ବେଗଂ ।
 ଉଠେ ନଦ ନାଦଂ । ଧୁନ ନ୍ରିବିଖାଦଂ ।୨୦ ।
 ତୁଟେ ଖଗ ଖୋଲଂ । ମୁଖଂ ମାର ବୋଲଂ ।
 ଧକା ଧୀକ ଧକଂ । ଗିରେ ହକ ବକଂ ।୨୧ ।
 ଦଲଂ ଦୀହ ଗାହଂ । ଅଧୋ ଅଂଗ ଲାହଂ ।
 ପ୍ରୟୋଘଂ ପ୍ରହାରଂ । ବକ୍ତେ ମାର ମାରଂ ।୨୨ ।
 ନଦୀ ରକତ ପୁରଂ । ଫିରୀ ଗୈଶି ହୁରଂ ।
 ଗଜେ ଗୈଶି କାଲୀ । ହସୀ ଖପରାଲୀ ।୨୩ ।
 ମହା ସୁର ସୋହଂ । ମଂଡେ ଲୋହ କ୍ରୋହଂ ।
 ମହା ଗରବ ଗଜିୟଂ । ଧୁଣଂ ମେଘ ଲଜିୟଂ ।୨୪ ।
 ଛକେ ଲୋହ ଛକଂ । ମୁଖଂ ମାର ବକଂ ।
 ମୁଖଂ ମୁଛ ବଂକଂ । ଭିରେ ଛାତ ସଂକଂ । ୨୫ ।
 ହକଂ ହାକ ବାଜୀ । ଦିରୀ ସୈଶ ସାଜୀ ।
 ଚିରେ ଚାର ଭୁକେ । ମୁଖଂ ମାର କୁକେ ।୨୬ ।
 ରୁକେ ସୁର ସଂଗଂ । ମନୋ ସିଂଧୁ ଗଂଗଂ ।
 ଭହେ ଭାଲ ଭକଂ । କ୍ରିପାଶ କଡ଼କଂ ।୨୭ ।
 ହକଂ ହାକ ବାଜୀ । ନଚେ ତୁଂଦ ତାଜୀ ।
 ରସଂ ରୁହ ପାଗେ । ଭିରେ ରୋସ ଜାଗେ ।୨୮ ।
 ଗିରେ ସୁଧ ସେଲଂ । ଭଲ ରେଲ ପେଲଂ ।
 ପଲଂହାର ନଚେ । ରଣଂ ବୀର ମଚେ । ୨୯ ।
 ହସେ ମାସହାରୀ । ନଚେ ଭୁତ ଭାରୀ ।
 ମହା ଭୀଠ ଭୁକେ । ମୁଖଂ ମାର କୁକେ ।୩୦ ।
 ଗଜେ ଗୈଶ ଦେଖୀ । ମହା ଅଂସ ଭେଖୀ ।
 ଭଲେ ପୁତ ନାଚଂ । ରସଂ ରୁହ ରାଚଂ ।୩୧ ।
 ଭିରୈ ବୈର ରୁଝୈ । ମହା ଜୋଧ ଭୁଝୈ ।
 ଝଂଡା ଗଡ ଗାଢେ । ବଜେ ବୈର ବାଢେ ।୩୨ ।

ଗଜଂ ଗାହ ବାଧେ । ଧନୁର ବାନ ସାଧେ ।
 ବହେ ଆପ ମଧଂ । ଗିରେ ଅଧ ଅଧଂ । ୩୩ ।

ଗଜଂ ବାଜ ଜୁଝେ । ବଲୀ ବୈର ରୁଝେ ।
 ନିଢେ ସସତ୍ର ବାଢେ । ଉଢେ ଜୀତ ଚାଢେ ।୩୪ ।
 ଗଜେ ଆନି ଗାଜୀ । ନଚେ ତୁଂଦ ତାଜୀ ।
 ହକଂ ହାକ ବଜୀ । ଫିରୈ ସୈନ ଭଜୀ ।୩୫ ।

ମଦଂ ମତ ମାତେ । ରସଂ ରୁଦ୍ର ରାତେ ।
 ଗଜଂ ଜୁହ ସାଜେ । ଭିରେ ରୋସ ବାଜେ ।୩୬ ।
 ଝମୀ ତେଜ ତେଗଂ । ଘଣଂ ବିଜ ବେଗଂ ।
 ବଢେ ବାର ବୈରୀ । ଜଲଂ ଜିଉ ଗଂଗୈରୀ ।୩୭ ।
 ଅପୋ ଆପ ବାହଂ । ଉଢେ ଜୀତ ଚାହଂ ।
 ରସଂ ରୁଦ୍ର ରାତେ । ମହା ମତ ମାତେ ।୩୮ ।

ଭୃଙ୍ଗ ଛଂଦ

ମଚେ ବୀର ବୀରଂ ଅଭୂତଂ ଭୟାଣଂ । ବଜୀ ଭୈରି ଭଂକାର ଧୁକେ ନିସାନଂ ।
 ନଖଂ ନଦ ନୀସାଣ ଗଜେ ଗହୀରଂ । ଫିରୈ ରୁଂତ ମୁଂତ ତନଂ ତଛ ତୀରଂ ।୩୯ ।

ବହେ ଖଗ ଖେତଂ ଖିଆଲଂ ଖତଂଗଂ । ରୁଲେ ତଛ ମୁଛଂ ମହା ଜୋଧ ଜଂଗଂ ।
 ବଂଧୈ ବୀର ବାନା ବତେ ଶିଠିଧାରେ । ଘୁମୈ ଲୋହ ଘୁଟଂ ମନୋ ମତଧାରେ ।୪୦ ।

ଉଠୀ କୁହ ଜୁହଂ ସମରି ସାର ବଜିୟଂ । କିଧୋ ଅଂତ କେ କାଲ କୋ ମେଘ ଗଜିୟଂ ।
 ଭଇ ତୀର ଭୀରଂ କମାଣଂ କଡ଼କିୟଂ । ବଜେ ଲୋହ କ୍ରୋହଂ ମହା ଜଂଗି ମଚିୟଂ ।୪୧ ।

ବିରଚେ ମହା ଜୁଧ ଜୋଧା ଜୁଆଣଂ । ଖୁଲେ ଖଗ ଖତ୍ରୀ ଅଭୂତଂ ଭୟାଣଂ ।
 ବଲୀ ଜୁଝ ରୁଝେ ରସଂ ରୁଦ୍ର ରତେ । ମିଲେ ହଥ ବଖଂ ମହା ତେଜ ତତେ । ୪୨ ।

ଝମୀ ତେଜ ତେଗଂ ସୁ ରୋସଂ ପ୍ରହାରଂ । ରୁଲେ ରୁଂତ ମୁଂତଂ ଉଠୀ ସସତ୍ର ଝାରଂ ।
 ବବକଂତ ବୀରଂ ଭଭକଂତ ଘାୟଂ । ମନୋ ଜୁଧ ଇଂଦ୍ରଂ ଜୁଟିୟୋ ବ୍ରିତରାୟଂ ।୪୩ ।

ମହା ଜୁଧ ମଚିୟଂ ମହା ସୁର ଗାଜେ । ଆପୋ ଆପ ମୈ ସସତ୍ର ସୋଂ ସସତ୍ର ବାଜେ ।
 ଭଠେ ଝାର ସାଂଗଂ ମଚେ ଲୋହ କ୍ରୋହଂ । ମନୋ ଖେଲ ବାସଂତ ମାହଂତ ସୋହଂ ।୪୪ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛନ୍ଦ

ଜିତେ ବୈର ରୁଝଂ । ତିତେ ଅଂତି ଜୁଝଂ ।
 ଜିତେ ଖେତି ଭାଜେ । ତିତେ ଅଂତି ଲାଜେ । ୪୫ ।
 ତୁଟେ ଦେହ ବରମଂ । ଛୁଟୀ ହାଥ ଚରମଂ ।
 କହୁଂ ଖେତି ଖୋଲଂ । ଗିରେ ସୁର ଗୋଲଂ । ୪୬ ।
 କହୁଂ ମୁଛ ମୁଖଂ । କହୁଂ ସସତ୍ର ସଖଂ ।
 କହୁଂ ଖୋଲ ଖଗଂ । କହୁଂ ପରମ ପଗଂ । ୪୭ ।
 ଗହେ ମୁଛ ବଂକୀ । ମଂତେ ଆନ ହଂକୀ ।
 ଭକା ଭୁକ ଭାଲଂ । ଭଠେ ହାଲ ଚାଲଂ । ୪୮ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ଖୁଲେ ଖଗ ଖୁନୀ ମହାବୀର ଖେତଂ ।
 ନଚେ ବୀର ବୈତାଲୟଂ ଭୁତ ପ୍ରେତଂ ।
 ବଜେ ଡଂଗ ଡଢରୁ ଭଠେ ନାଦ ସଂଖଂ ।
 ମନୋ ମଲ ଜୁଟେ ମହା ହଥ ବଖଂ । ୪୯ ।

ଛପୈ ଛନ୍ଦ

ଜିନି ସୁରନ ସଂଗ୍ରାମ ସବଲ ସମୁହି ହୁଞ୍ଜେ ମଂତିଓ ।
 ତିନ ସୁଭଟନ ତେ ଏକ କାଲ କୋଉ ଜୀଅତ ନ ଛଡ଼ିଓ ।
 ସବ ଖତ୍ରୀ ଖଗ ଖଂତି ଖେତି ତେ ଭୁ ମଂତପ ଅହୁଟେ ।
 ସାର ଧାରି ଧରି ଧୁମ ମୁକତି ବଂଧନ ତେ ଛୁଟେ ।
 ହୁଞ୍ଜେ ଚୁକ ଚୁକ ଜୁଝେ ସବୈ ପାଞ୍ଚ ନ ପାଛେ ତାରୀୟଂ ।
 ଜୈ କାର ଅପାର ସୁଧାର ହୁଂଅ ବାସଞ୍ଚ ଲୋକ ସିଧାରୀୟଂ । ୫୦ ।

ଚୌପଇ

ଇହ ବିଧି ମତା ଘୋର ସଂଗ୍ରାମା । ସିଧଏ ସୁର ସୁର କେ ଧାମା ।
 କହା ଲଗୈ ଖହ କଥୋ ଲରାଇ । ଆପନ ପ୍ରଭା ନ ବରନୀ ଜାଇ । ୫୧ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ଲଞ୍ଜୀ ସରବ ଜୀତେ କୁସୀ ସରବ ହାରେ । ବଚେ ଜେ ବଲୀ ପ୍ରାନ ଲୈ କେ ସିଧାରେ ।
 ଚତୁର ବେଦ ପଠିୟଂ କାୟୋ କାସି ବାସଂ । ଘନେ ବରଖ କାନେ ତହା ହୀ ନିଞ୍ଜାସଂ । ୫୨ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ଲଞ୍ଜୀ କୁସ କୁସ ବରନନଂ ତ୍ରିତୀୟା
 ପିଆଉ ସମାପତମ ସତ୍ତ୍ୱ ସୁଭମ ସତ୍ତ୍ୱ ୧୩୧୮୯ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ଜିନୈ ବେଦ ପଠିୟୋ ସୁ ବେଦୀ କହାଏ । ତିନୈ ଧରମ କୈ କରମ ନୀକେ ଚଲାଏ ।
ପଠେ କାଗଦଂ ମଦ୍ର ରାଜା ସୁଧାରଂ । ଆପୋ ଆପ ମୋ ବୈର ଭାଷଂ ବିସାରଂ ।୧ ।

ନିପଂ ମୁକଲିୟଂ ଦୁତ ସୋ କାସି ଆୟଂ । ସବେ ବେଦିୟଂ ଭେଦ ଭାଷେ ସୁନାୟଂ ।
ସବୈ ବେଦ ପାଠୀ ଚଲେ ମଦ୍ର ଦେସଂ । ପ୍ରନାମ କୀୟୋ ଆନ କୈ କୈ ନରେସଂ ।୨ ।

ଧୁନଂ ବେଦ କୀ ଭୂପ ତା ତେ କରାଇ । ସବୈ ପାସ ବୈଠେ ସବା ବୀଚ ଭାଇ ।
ପଡ଼େ ସାମ ବେଦ ଜୁଜର ବେଦ କଥଂ । ରିଗଂ ବେଦ ପଠିୟଂ କରେ ଭାଷ ହୁଥଂ ।୩ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଅଧର୍ଷ ବେଦ ପଠିୟଂ । ସୁନୈ ପାପ ନଠିୟଂ ।
ରହା ରୀଝ ରାଜା । ଦୀଆ ସରବ ସାଜା ।୪ ।
ଲୟୋ ବନ ବାସଂ । ମହା ପାପ ନାସଂ ।
ରିଖଂ ଭେସ କୀୟଂ । ତିସୈ ରାଜ ଦୀୟଂ ।୫ ।
ରହେ ହୋରି ଲୋଗଂ । ତଜେ ସରବ ସୋଗଂ ।
ଧନଂ ଧାମ ତିଆଗେ । ପ୍ରଭଂ ପ୍ରେମ ପାଗେ ।୬ ।

ଅଢ଼ିଲ

ବେଦୀ ଭୟୋ ପ୍ରସଂନ ରାଜ କହ ପାଇକୈ । ଦେତ ଭୟୋ ବରଦାନ ହୀଂସି ହୁଲସାଇକୈ ।
ଜବ ନାନକ କଲ ମୈ ହମ ଆନି କହଇ ହୈ । ହୋ ଜଗତ ପୂଜ କରି ତୋହି ପରମ ପଦୁ ପାଇ ହୈ ।୭ ।

ଦୋହରା

ଲଖୀ ରାଜ ଦେ ବନି ଗହେ ବେଦୀଅନ କୀନୋ ରାଜ ।
ଭାତି ଭାତି ତନି ଭୋଗୀୟଂ ଭୁଅ କା ସକଲ ସମାଜ ।୮ ।

ଚୌପଇ

ତ୍ରିତୀୟ ବେଦ ସୁନବେ ତୁମ କୀଆ । ଚତୁର ବେଦ ସୁନି ଭୁଅ କୋ ଦୀଆ ।
ତୀନ ଜନମ ହମହୁଂ ଜବ ଧରି ହୈ । ଚୌଥେ ଜନମ ଗୁରୁ ତୁହି କରି ହୈ ।୯ ।
ଉତ ରାଜା କାନନହି ସିଧାୟୋ । ଇତ ଇନ ରାଜ କରତ ସୁଖ ପାୟୋ ।
କହା ଲଗେ କରି କଥା ସୁନାଉ । ଗ୍ରଂଥ ବଜନ ତେ ଅଧିକ ତରାଉ ।୧୦ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରଂଥେ ବେଦ ପାଠ ଭେଟ ରାଜ ଚତୁରଥ

ପିଆଇ ସମାପତମ ସତ୍ତ୍ୱ ସୁଭମ ସତ୍ତ୍ୱ ୧୪ ।୧୯୯ ।

ନରାଜ ଛନ୍ଦ

ବହୁରି ବିଷାଧ ବାଧିୟଂ । କିନୀ ନ ତାହି ସାଧିୟଂ ।
କରମ କାଲ ଯୋ ଭଇ । ସୁ ଭୂମି ବଂସ ତେ ଗଇ ।୧ ।

ଦୋହରା

ବିପ୍ର କରତ ଭଏ ସୁଦ୍ର ବ୍ରତେ ଛତ୍ରୀ ବୈସନ କରମ ।
ବୈସ କରତ ଭଏ ଛତ୍ର ବ୍ରତେ ସୁଦ୍ର ସୁ ଦିଜ କୋ ଧରମ ।୨ ।

ଚୌପଇ

ବୀସ ଗାଞ୍ଜ ତିନ କେ ରହି ଗଏ । ଜିନ ମୋ କରତ କ୍ରିସାନୀ ଭଏ ।
ବହୁତ କାଲ ଇହ ଭାତି ବିତାୟୋ । ଜନମ ସମୈ ନାନକ କୋ ଆୟୋ ।୩ ।

ଦୋହରା

ତିନ ବେଦୀୟନ କୀ କୁଲ ବିଶେ ପ୍ରଗଟେ ନାନକ ରାଇ ।
ସଭ ସିଖନ କୋ ସୁଖ ଦଏ ଜହ ତହ ଭଏ ସହାଇ ।୪ ।

ଚୌପଇ

ତିନ ଇହ କଲ ମୋ ଧରମ ଚଲାୟୋ । ସଭ ସାଧନ କୋ ରାହୁ ବତାୟୋ ।
ଜୋ ତାକେ ମାରଗ ମହି ଆଏ । ତେ କବହୁଁ ନହି ପାପ ସଂତାଏ ।୫ ।
ଜେ ଜେ ପଂଥ ତଖନ କେ ପରେ । ପାପ ତାପ ତିନ କେ ପ୍ରଭ ହରେ ।
ଦୁଖ ଭୁଖ କବହୁଁ ନ ସଂତାଏ । ଜାଲ କାଲ କେ ବୀଚ ନ ଆଏ ।୬ ।

ନାନକ ଅଂଗଦ କୋ ବପୁ ଧରା । ଧରମ ପ୍ରଚୁରି ଇହ ଜଗ ମୋ କରା ।
ଅମର ଦାସ ପୁନି ନାମ କହାୟୋ । ଜନୁ ଦୀପକ ତେ ଦୀପ ଜଗାୟୋ ।୭ ।
ଜବ ବରଦାନି ସମୈ ଖଦୁ ଆଖା । ରାମଦାସ ତବ ଗୁରୁ କହାଖା ।
ତିହ ବରଦାନି ପୁରାତନି ଦୀଆ । ଅମରଦାସି ସୁରପୁରି ମଗ ଲୀଆ ।୮ ।

ସୁୀ ନାନକ ଅଂଗଦି କରି ମାନା । ଅମର ଦାସ ଅଂଗଦ ପହିଚାନା ।
ଅମର ଦାସ ରାମଦାସ କହାୟୋ । ସାଧନ ଲଖା ମୁଡ଼ ନହି ପାୟୋ ।୯ ।

ଭିନ ଭିନ ସଭହୁଁ କରି ଜାନା । ଏକ ରୁପ କିନହୁଁ ପହିଚାନା ।
ଜିନ ଜାନା ତିନ ହୀ ସିଧି ପାଇ । ବିନୁ ସମଝେ ସିଧି ହାଧି ନ ଆଇ ।୧୦ ।

ରାମଦାସ ହରି ସୋ ମିଳି ଗଢ । ଗୁରତା ଦେତ ଅରଜୁନହି ଭଞ ।
 ଜବ ଅରଜୁନ ପ୍ରଭ ଲୋକି ସିଧାଏ । ହରି ଗୋବିନ୍ଦ ତିହୁ ଠା ଠହରାଏ ।୧୧ ।
 ହରିଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଭ ଲୋକି ସିଧାରେ । ହରୀ ରାଇ ତିହୁ ଠା ବୈଠାରେ ।
 ହରୀ କ୍ରିସନି ତିନ କେ ସୁତ ଖଞ । ତିନ ତେ ତେଗ ବହାଦୁର ଭଞ ।୧୨ ।

ତିଲକ ଜଂଝୁ ରାଖା ପ୍ରଭ ତାକା । କୀନୋ ବତୋ କଲୁ ମହି ସାକା ।
 ସାଧନ ହେତି ଇତୀ ଜିନି କରୀ । ସୀସୁ ଦୀୟା ପରୁ ସୀ ନ ଉଚରୀ ।୧୩ ।
 ଧରମ ହେତ ସାକା ଜିନି କୀଥା । ସୀସି ଦୀଥା ପରୁ ସିରରୁ ନ ଦୀଥା ।
 ନାଟକ ଚେଟକ କୀଏ କୁକାଜା । ପ୍ରଭ ଲୋଗନ କହୁ ଆଖତ ଲାଜା ।୧୪ ।

ଦୋହରା

ଠୀକର ଫୋରି ଦିଲୀସ ସିରି ପ୍ରଭ ପୁରି କୀୟା ପୟାନ ।
 ତେଗ ବହାଦୁର ସୀ କ୍ରିଥା କରୀ ନ କିନହୁ ଆନି ।୧୫ ।
 ତେଗ ବହାଦୁର କେ ଚଲତ ଭୟେ ଜଗତ କୋ ସୋକ ।
 ହୈ ହୈ ହୈ ସଭ ଜଗ ଭୟେ ଜୈ ଜୈ ଜୈ ସୁର ଲୋକି ।୧୬ ।

ଇତି ସ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରଂଥେ ପାତସାହୀ ବରନନଂ ନାମ ପଂଚମୋ
 ଧିଆଉ ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୫ ।୨୧୫ ।

ଚୌପଇ

ଅବ ମୈ ଅପନୀ କଥା ବଖାନୋ । ତପ ସାଧତ ଜିହୁ ବିଧି ମୁହି ଆନୋ ।
 ହେମ କୁଟ ପରବତ ହୈ ଜହାଂ । ସପତ ସ୍ତ୍ରିଂଗ ସୋଭିତ ହୈ ତହାଂ ।୧ ।
 ସପତସ୍ତ୍ରିଂଗ ତିହୁ ନାମୁ କହାଖା । ପଂଡୁ ରାଜ ଜହୁ ଜୋଗୁ କମାଖା ।
 ତହୁ ହମ ଅଧିକ ତପସିଆ ସାଧୀ । ମହାକାଲ କାଲକା ଅରାଧୀ ।୨ ।

ଇହୁ ବିଧି କରତ ତପସିଆ ଭୟେ । ଦ୍ଵଞ୍ଚୈ ତେ ଏକ ରୁପ ହ୍ଵଞ୍ଚୈ ଗୟେ ।
 ତାତ ମାତ ମୁର ଅଲଖ ଅରାଧା । ବହୁ ବିଧି ଜୋଗ ସାଧନା ସାଧା ।୩ ।
 ତିନ ଜୋ କରୀ ଅଲଖ କୀ ସେଖା । ତା ତେ ଭଞ ପ୍ରସନି ଗୁରଦେଖା ।
 ତିନ ପ୍ରଭ ଜବ ଆଇସୁ ମୁହି ଦୀଥା । ତବ ହମ ଜନମ କଲୁ ମହି ଲୀଥା ।୪ ।

ଚିତ ନ ଭୟେ ଅମରୋ ଆଖନ କହି । ତୁଭୀ ରହୀ ସୁତି ପ୍ରଭୁ ଚରନନ ମହି ।
 ଜିଉ ତିଉ ପ୍ରଭ ହମ କୋ ସମଝାୟେ । ଇମ କହି କୈ ଇହ ଲୋକ ପଠାୟେ ।୫ ।

ଅକାଳ ପୁରୁଷ ବାଚ ଇସ କୀଟ ପ୍ରତି

ଚୌପଇ

ଜବ ପହିଲେ ହମ ସ୍ତ୍ରୀସତି ବନାଇ । ଦଇତ ରତେ ଦୁସଟ ଦୁଖ ଦାଇ ।
 ତେ ଭୁଜ ବଲ ବଖରେ ହୁଁ ଗଏ । ପୁଜତ ପରମ ପୁରୁଷ ରହି ଗଏ । ୬ ।
 ତେ ହମ ତମକି ତନିକ ମୋ ଖାପେ । ତିନ କୀ ଠଉର ଦେଖତା ଥାପେ ।
 ତେ ଭୀ ବଲି ପୁଜା ଉରଝାଏ । ଆପନ ହୀ ପରମେସ୍ତୁର କହାଏ । ୭ ।

ମହାଦେଖ ଅରୁତ କହୁଖାୟେ । ବିସନ ଆପ ହୀ କୋ ଠହରାୟେ ।
 ବ୍ରହ୍ମମା ଆପ ପାରବ୍ରହ୍ମମ ବଖାନା । ପ୍ରଭ କୋ ପ୍ରଭୁ ନ କିନହୁଁ ଜାନା । ୮ ।
 ତବ ସାଖୀ ପ୍ରଭ ଅସଟ ବନାଏ । ସାଖ ନମିତ ଦେବେ ଠହିରାଏ ।
 ତେ କହୈ କରୋ ହମାରୀ ପୁଜା । ହମ ବିନୁ ଅଖରୁ ନ ଠାକୁରୁ ଦୁଜା । ୯ ।

ପରମ ତତ କୋ ଜିନ ନ ପଛାନା । ତିନ କରି ଇସ୍ତୁର ତିନ କହୁ ମାନା ।
 କେତେ ସୁର ଚନ୍ଦ କହୁ ମାନୈ । ଅଗନହୋତୁ କଲ ପଖନ ପ୍ରମାନୈ । ୧୦ ।
 କିନ ହୁଁ ପ୍ରଭୁ ପାହିନ ପହିଚାନା । ନହାତ କିତେ ଜଲ କରତ ବିଧାନା ।
 କେତିକ କରମ କରତ ତରପାନା । ଧରମ ରାଜ କୋ ଧରମ ପଛାନା । ୧୧ ।

ଜେ ପ୍ରଭ ସାଖ ନମିତ ଠହରାଏ । ତେ ହିଆଁ ଆଇ ପ୍ରଭୁ କହୁଖାଏ ।
 ତାକୀ ବାଚ ବିସର ଜାତୀ ଭୀ । ଅପନୀ ଅପନୀ ପରତ ସୋଭ ଭୀ । ୧୨ ।
 ଜବ ପ୍ରଭ କୋ ନ ତିନୈ ପହିଚାନା । ତବ ହରି ଇନ ମନୁଛନ ଠହରାନା ।
 ତେ ଭୀ ବସି ମମତା ହୁଇ ଗଏ । ପରମେସ୍ତୁର ପାହନ ଠହରାଏ । ୧୩ ।

ତବ ହରି ସିଧ ସାଧ ଠହିରାଏ । ତିନ ଭୀ ପରମ ପୁରୁଷୁ ନହି ପାଏ ।
 ଜେ କୋଇ ହୋତି ଭୟେ ଜଗି ସିଆନା । ତିନ ତିନ ଅପନୋ ପଂଥୁ ଚଲାନା । ୧୪ ।
 ପରମ ପୁରୁଷ କିନହୁଁ ନହ ପାୟେ । ବୈର ବାଦ ହଂକାର ବଢାୟେ ।
 ପେତ ପାତ ଆପନ ତେ ଜଲୈ । ପ୍ରଭ କୈ ପଂଥ ନ କୋଉ ଚଲୈ । ୧୫ ।

ଜିନି ଜିନି ତନିକି ସିଧ କୋ ପାୟେ । ତିନି ତିନି ଅପନା ରାହୁ ଚଲାଇୟେ ।
 ପରମେସ୍ତୁର ନ କିନହୁଁ ପହିଚାନା । ମମ ଉଚାରି ତେ ଭୟେ ଦିଖାନା । ୧୬ ।
 ପରମତତ କିନହୁଁ ନ ପଛାନା । ଆପ ଆପ ଭୀତରି ଉରଝାନା ।
 ତବ ଜେ ଜେ ରିଖି ରାଜ ବନାଏ । ତିନ ଆପନ ପୁନି ସିଂମ୍ବିତ ଚଲାଏ । ୧୭ ।

ଜେ ସିଂମୁତନ କେ ଭଏ ଅନୁରାଗୀ । ତିନ ତିନ କ୍ରିଆ ବ୍ରହ୍ମନ କୀ ତିଆଗୀ ।
 ଜିନ ମନୁ ହର ଚରନନ ଠହରାୟେ । ସୋ ସିଂମୁତନ କେ ରାହ ନ ଆୟେ । ୧୮ ।
 ବ୍ରହ୍ମନା ଚାର ହୀ ବେଦ ବନାଏ । ସରବ ଲୋକ ତିହ କରମ ଚଲାଏ ।
 ଜିନ କୀ ଲିଖି ହରି ଚରନନ ଲାଗୀ । ତେ ବେଦନ ତେ ଭଏ ତିଆଗୀ । ୧୯ ।

ଜିନ ମତି ବେଦ କତେବନ ତିଆଗୀ । ପାରବ୍ରହ୍ମନ କେ ଭେ ଅନୁରାଗୀ ।
 ତିନ କେ ଗୁଡ଼ ମତି ଜେ ଚଲହୀ । ଭାତି ଅନେକ ଦୁଖ ସୋ ଦଲହୀ । ୨୦ ।
 ଜେ ଜେ ସହିତ ଜାତନ ସଂଦେହି । ପ୍ରଭ କେ ସଂଗି ନ ଛୋତତ ନେହ ।
 ତେ ତେ ପରମ ପୁରୀ କହି ଜାହୀ । ତିନ ହରି ସିଦ୍ଧ ଅଂତରୁ କିଛୁ ନାହୀ । ୨୧ ।

ଜେ ଜେ ଜୀୟୁ ଜାତନ ତେ ଡରେ । ପରମ ପୁରୁଖ ତଜି ତିନ ମଗି ପରେ ।
 ତେ ତେ ନରକ କୁଠ ମୋ ପରହୀ । ବାର ବାର ଜଗ ମୋ ବପୁ ଧରହୀ । ୨୨ ।
 ତବ ହରି ବହୁରି ଦତ ଉପଜାଇୟେ । ତିନ ଭୀ ଅପନା ପଂଥୁ ଚଲାଇୟେ ।
 କର ମୋ ନଖ ସିର ଜଟା ସଖାରୀ । ପ୍ରଭ କୀ କ୍ରିଆ କଛୁ ନ ବିଚାରୀ । ୨୩ ।

ପୁନି ହରି ଗୋରଖ କୋ ଉପରାଜା । ସିଖ କରେ ତିନ ହୁ ବଡ଼ ରାଜା ।
 ସୁଖନ ଫାରି ମୁଦ୍ରା ଦୁଃଖି ଡାରୀ । ହରି କୀ ପ୍ରତି ରୀତି ନ ବିଚାରୀ । ୨୪ ।
 ପୁନି ହରି ରାମାନନ୍ଦ କୋ କରା । ଭେସ ବୈରାଗୀ କୋ ଜିନି ଧରା ।
 କଂଠୀ କଂଠି କାଠ କୀ ଡାରୀ । ପ୍ରଭ କୀ କ୍ରିଆ ନ କଛୁ ବିଚାରୀ । ୨୫ ।

ଜେ ପ୍ରଭ ପରମ ପୁରୁଖ ଉପଜାଏ । ତିନ ତିନ ଅପନେ ରାହ ଚଲାଏ ।
 ମହାଦୀନ ତବି ପ୍ରଭ ଉପରାଜା । ଅରବ ଦେସ କୋ କାନୋ ରାଜା । ୨୬ ।
 ତିନ ଭୀ ଏକୁ ପଂଥୁ ଉପରାଜା । ଲିଂଗ ବିନା କାନେ ସଭ ରାଜା ।
 ସଭ ତେ ଅପନା ନାମୁ ଜପାୟେ । ସତି ନାମୁ କାହୁଁ ନ ଦ୍ଵିଡ଼ାୟେ । ୨୭ ।

ସଭ ଅପନୀ ଅପନୀ ଉରଝାନା । ପାରବ୍ରହ୍ମନ କାହୁଁ ନ ପଛାନା ।
 ତପ ସାଧତ ହରି ମୋହି ବୁଲାଇୟେ । ଇମ କହି କୈ ଇହ ଲୋକ ପଠାୟେ । ୨୮ ।

ଅକାଳ ପୁରୁଖ ବାଟ

ଚୌପଇ

ମୈ ଅପନା ସୁତ ତୋହି ନିଖାଜା । ପଂଥୁ ପ୍ରଚୁର କରବେ କହ ସାଜା ।
 ଜାହି ତହା ତୈ ଧରମୁ ଚଲାଇ । କବୁଧି କରନ ତେ ଲୋକ ହଟାଇ । ୨୯ ।

ଠାଉ ଭୟେ ମୈ ଜୋରି କର ବଚନ କହା ସିର ନୟାଲ ।
ପଂଥ ଚଲୈ ଡବ ଜଗତ ମୈ ଜବ ତୁମ କରହୁ ସହାଇ ।୩୦ ।

ଗୌପଇ

ଇହ କାରନି ପ୍ରଭ ମୋହି ପଠାୟେ । ଡବ ମୈ ଜଗତି ଜନମୁ ଧରି ଆୟେ ।
ଜିମ ତିନ କହୀ ଇନୈ ତିମ କହିହୌ । ଅଉର କିସୁ ତେ ବୈର ନ ଗହିହୌ ।୩୧ ।
ଜେ ହମ କୋ ପରମେସୁର ଭଚରି ହୈ । ତେ ସଭି ନରକି କୁତ ମହି ପରି ହୈ ।
ମୋ କୋ ଦାସୁ ତଖନ କା ଜାନୋ । ଯା ମୈ ଭେଦୁ ନ ରଂଚ ପଛାନୋ ।୩୨ ।
ମୈ ହୋ ପରମ ପୁରୁଖ କୋ ଦାସା । ଦେଖନି ଆୟେ ଜଗତ ତମାସା ।
ଜୋ ପ୍ରଭ ଜଗତି କହା ସୋ କହି ହୋ । ମ୍ରିତ ଲୋଗ ତେ ମୋନି ନ ରହି ହୋ ।୩୩ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

କହିୟେ ପ୍ରଭୁ ସୁ ଭାଖିହୌ । କିସୁ ନ କାନ ରାଖିହୌ ।
କିସୁ ନ ଭେଖ ଭୀଜହୌ । ଅଲେଖ ବୀଜ ବୀଜହୌ ।୩୪ ।
ପଖାଣ ପୁଜିହୌ ନହୀ । ନ ଭେଖ ଭୀଜହୌ କହୀ ।
ଅନଂତ ନାମୁ ଗାଇହୌ । ପରମ ପୁରୁଖ ପାଇହୌ ।୩୫ ।

ଜଗା ନ ସୀସ ଧାରିହୌ । ନ ମୁଂଦ୍ରକା ସୁ ଧାରିହୌ ।
ନ କାନି କାହୁଁ କୀ ଧରୋ । କହିୟେ ପ୍ରଭୁ ସୁ ମୈ କରୋ ।୩୬ ।
ଭଜୋ ସୁ ଷକୁ ନାମୟଂ । ଜୁ କାମ ସରବ ଠାମୟଂ ।
ନ ଜାପ ଆନ କୋ ଜପୋ । ନ ଅଉର ଥାପନା ଥପୋ ।୩୭ ।

ବିଅଂତି ନାମୁ ଧିଆଇହୌ । ପରମ ଜୋତି ପାଇହୌ ।
ନ ଧିଆନ ଆନ କୋ ଧରୋ । ନ ନାମୁ ଆନି ଭଚରୋ ।୩୮ ।
ତଞ୍ଜିକ ନାମ ରତିୟଂ । ନ ଆନ ମାନ ମତିୟଂ ।
ପରମ ଧିଆନ ଧାରୀୟଂ । ଅନଂତ ପାପ ଟାରୀୟଂ ।୩୯ ।
ତୁମେଖ ରୁପ ରାତିୟଂ । ନ ଆନ ଦାନ ମାତିୟଂ ।
ତଞ୍ଜିକ ନାମୁ ଭଚାରୀୟଂ । ଅନଂତ ଦୁଖ ଟାରୀୟଂ ।୪୦ ।

ଗୌପଇ

ଜିନି ଜିନି ନାମୁ ତିହାରୋ ଧିଆଇଆ । ଦୁଖ ପାପ ତିନ ନିକଟି ନ ଆଇଆ ।
ଜେ ଜେ ଅଉର ଧିଆନ କୋ ଧରହୀ । ବହିସି ବହିସି ବାଦନ ତେ ମରହୀ ।୪୧ ।

ହୁମ ଇହୁ କାଜ ଜଗତ ମୋ ଆଏ । ଧରମ ହେତ ଗୁରଦେଖି ପଠାଏ ।
 ଜହା ତହା ତୁମ ଧରମ ବିଆରୋ । ଦୁସଟ ଦୋଖୟନି ପକରି ପଛାରୋ । ୪୨ ।
 ଯୁହୀ କାଜ ଧରା ହୁମ ଜନମଂ । ସମଝ ଲେହୁ ସାଧୁ ସଭ ମନମଂ ।
 ଧରମ ଚଲାଖନ ସଂତ ଭବାରନ । ଦୁସଟ ସଭନ କୋ ମୁଲ ଉପାରିନ । ୪୩ ।

ଜେ ଜେ ଭଏ ପହିଲ ଅଖତାରା । ଆପୁ ଆପୁ ତିନ ଜାପୁ ଉଚାରା ।
 ପ୍ରଭ ଦୋଖୀ କୋଇ ନ ବିଦାରା । ଧରମ କରନ କୋ ରାହୁ ନ ଡାରା । ୪୪ ।
 ଜେ ଜେ ଗଉସ ଅଂବୀଆ ଭଏ । ମୈ ମୈ କରତ ଜଗତ ତେ ଗଏ ।
 ମହାପୁରୁଖ କାହୁଁ ନ ପଛାନା । କରମ ଧରମ କୋ କଛୁ ନ ଜାନା । ୪୫ ।
 ଅଖରନ କୀ ଆସା କିଛୁ ନାହୀ । ଏକୈ ଆସ ଧରୋ ମନ ମାହୀ ।
 ଆନ ଆସ ଉପଜତ କିଛୁ ନାହୀ । ଖା କୀ ଆସ ଧରୋ ମନ ମାହୀ । ୪୬ ।

ଦୋହରା

କୋଇ ପଡ଼ତି କୁରାନ କୋ କୋଇ ପଡ଼ତ ପୁରାନ ।
 କାଲ ନ ସକତ ବଚାଇକୈ ଫୋକଟ ଧରମ ନିଦାନ । ୪୭ ।

ଚୌପଇ

କଇ କୋଟି ମିଲି ପଡ଼ତ କୁରାନା । ବାଚତ କିତେ ପୁରାନ ଅଜାନା ।
 ଅଂତି କାଲି କୋଇ କାମ ନ ଆଖା । ଦାଖ କାଲ କାହୁଁ ନ ବଚାଖା । ୪୮ ।

କିଉ ନ ଜପୋ ତା କୋ ତୁମ ଭାଇ । ଅଂତି କାଲି ଜୋ ହୋଇ ସହାଇ ।
 ଫୋକଟ ଧରମ ଲଖୋ କର ଭରମା । ଇନ ତେ ସରତ ନ କୋଇ କରମା । ୪୯ ।

ଇହୁ କାରନି ପ୍ରଭ ହୁମୈ ବନାୟୋ । ଭେହୁ ଭାଖି ଇହୁ ଲୋକ ପଠାୟୋ ।
 ଜୋ ତିନ କହା ସୁ ସଭନ ଉଚରୋ । ତିଂଭ ଖିଂଭ କଛୁ ନୈକୁ ନ କରୋ । ୫୦ ।

ରସାଖିଲ ଛଂଦ

ନ ଜଟା ମୁଂତି ଧାରୈ । ନ ମୁଂଦ୍ରକା ସଖାରୈ ।
 ଜପୋ ତାସ ନାମଂ । ସରୈ ସରବ କାମଂ । ୫୧ ।
 ନ ନୈନଂ ମିଚାଉ । ନ ତିଂଭଂ ଦିଖାଉ ।
 ନ କୁକରମଂ କମାଉ । ନ ଭେଖୀ କହାଉ । ୫୨ ।

ଚୌପଇ

ଜେ ଜେ ଭେଖ ସୁ ତନ ମୈ ଧାରୈ । ତେ ପ୍ରଭ ଜନ କଛୁ କୈ ନ ବିଚାରୈ ।
 ସମଝ ଲେହୁ ସଭ ଜନ ମନ ମାହୀ । ତିଂଭନ ମୈ ପରମେସୁର ନାହୀ । ୫୩ ।

ଜେ ଜେ କରମ କରି ତିଂଭ ଦିଖାହୁ । ତିନ ପରଲୋକନ ମୋ ଗତି ନାହୁ ।
ଜୀଞ୍ଜତ ଚଲତ ଜଗତ କେ କାଜା । ସ୍ଵାଂଗ ଦେଖି କରି ପୁଜତ ରାଜା ।୫୪ ।

ସୁଆଂଗନ ମୈ ପରମେସୁର ନାହୁ । ଖୋଜି ଫିରୈ ସଭ ହୁ କୋ କାହୁ ।
ଅପନୋ ମନୁ କର ମୋ ଜିହୁ ଆନା । ପାରବ୍ରହ୍ମନ କୋ ତିନୀ ପଛାନା ।୫୫ ।

ଦୋହରା

ଭେଖ ଦିଖାଏ ଜଗତ କୋ ଲୋଗନ କୋ ବସି କୀନ ।
ଅଂତି କାଲି କାତୀ କଟିୟୋ ବାସୁ ନରକ ମୋ ଲୀନ ।୫୬ ।

ଚୌପଇ

ଜେ ଜେ ଜଗ କୋ ତିଂଭ ଦିଖାଞ୍ଜେ । ଲୋଗନ ମୁଂତି ଅଧିକ ସୁଖ ପାଞ୍ଜେ ।
ନାସା ମୁଂଦ କରୈ ପରଶାମଂ । ଫୋକଟ ଧରମ ନ କଉତୀ କାମଂ ।୫୭ ।
ଫୋକଟ ଧରମ ଜିତେ ଜଗ କରହୁ । ନରକି କୁଂଡ ଭୀତର ତେ ପରହୁ ।
ହାଥ ହଲାଏ ସୁରଗି ନ ଜାହୁ । ଜୋ ମନୁ ଜୀତ ସକା ନହି କାହୁ ।୫୮ ।

କବିଚାଟ

ଦୋହରା

ଜୋ ନିଜ ପ୍ରଭ ମୋ ସୋ କହା ସୋ କହିହୋ ଜଗ ମାହି ।
ଜୋ ତିହୁ ପ୍ରଭ କୋ ଧିଆଇ ହୈ ଅଂତି ସୁରଗ କୋ ଜାହି ।୫୯ ।

ଦୋହରା

ହରି ହରି ଜନ ଦୁଇ ଏକ ହୈ ବିବ ବିଚାର କଛୁ ନାହି ।
ଜଲ ତେ ଉପଜି ତରଂଗ ଜିଉ ଜଲ ହୁ ବିଶୈ ସମାହି ।୬୦ ।

ଚୌପଇ

ଜେ ଜେ ବାଦି କରତ ହଂକାରା । ତିନ ତେ ଭିଂନ ରହତ କରତାରା ।
ବେଦ କତେବ ବିଶୈ ହରି ନାହୁ । ଜାନ ଲେହୁ ହରି ଜନ ମନ ମାହୁ ।୬୧ ।
ଆଂଖ ମୁଂଦି କୋଉ ତିଂଭ ଦିଖାଞ୍ଜେ । ଆଧର କୀ ପଦଞ୍ଜୀ କହ ପାଞ୍ଜେ ।
ଆଂଶି ମୀତ ମଗୁ ସୁଝି ନ ଜାଇ । ତାହି ଅନଂତ ମିଲୈ କିମ ଭାଇ ।୬୨ ।

ବହୁ ବିସଥାର କହ ଲଭ କୋଇ କହୈ । ସମଝତ ବାତି ଅକତି ଦୁଂଷି ରହେ ।
ରସନା ଧରୈ କଇ ଜୋ କୋଟା । ତଦପି ଗନତ ତିହୁ ପରତ ସୁ ତୋଟା ।୬୩ ।

ଦୋହରା

ଜବ ଆଇସୁ ପ୍ରଭ କୋ ଭୟୋ ଜନମୁ ଧରା ଜଗ ଆଇ ।
ଅବ ମୈ କଥା ସଂଛେପ ତେ ସବଦୁଂ କହତ ସୁନାଇ ।୬୪ ।

ଇତି ସ୍ତ୍ରୀ ବଚିତ୍ତ ନାଟକ ଗ୍ରାଥେ ମମ ଆଗିଆ କାଲ ଜଗ ପ୍ରକ୍ଷେପ କରନଂ
ନାମ ଖସଗମୋ ଧିୟାଇ ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୬ ।୨୭୯ ।
ଅଥ କବି ଜନମ କଥନଂ ।

ଗୌପଲ

ମୁର ପିତ ପୁରବି କିୟସି ପୟାନା । ଭାତି ଭାତି କେ ତୀରଥି ନହାନା ।
ଜବ ହୀ ଜାତି ତ୍ରିବେଣୀ ଭବ । ପୁନ ଦାନ ଦିନ କରତ ବିତବ ।୧ ।
ତହୀ ପ୍ରକାସ ହମାରା ଭୟୋ । ପଟନା ସହର ବିଶୈ ଭଞ୍ଜ ଲୟୋ ।
ମଦ୍ର ଦେସ ହମ କୋ ଲେ ଆବ । ଭାତି ଭାତି ଦାଇଅନ ଦୁଲରାବ ।୨ ।
କାନୀ ଅନିକ ଭାତି ତନ ରଛା । ଦୀନୀ ଭାତି ଭାତି କୀ ସିଛା ।
ଜବ ହମ ଧରମ କରମ ମୋ ଆଇ । ଦେଖ ଲୋକି ତବ ପିତା ସିଧାବ ।୩ ।

ଇତି ସ୍ତ୍ରୀ ବଚିତ୍ତ ନାଟକ ଗ୍ରାଥେ କବି ଜନମ ବରନନଂ ନାମ ସପତମୋ
ଧିୟାଇ ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୭ ।୨୮୨ ।
ଅଥ ରାଜ ସାଜ କଥନଂ

ଗୌପଲ

ରାଜ ସାଜ ହମ ପର ଜବ ଆୟୋ । ଜଥା ସକତି ତବ ଧରମୁ ଚଲାଇୟୋ ।
ଭାତି ଭାତି ବନି ଖେଲି ସିକାରା । ମାରେ ରୀଛ ରୋଝ ଝଂଖାରା ।୧ ।
ଦେସ ଚାଲ ହମ ତେ ପୁନି ଭଇ । ସହର ପାଞ୍ଚଟା କୀ ସୁଧି ଲଇ ।
କାଲିଂଦ୍ରୀ ତଟି କରେ ବିଲୀସା । ଅନିକ ଭାତି କେ ପେଖି ତମାସା ।୨ ।
ତହ କେ ସିଂଘ ଘନେ ତୁନି ମାରେ । ରୋଝ ରୀଛ ବହୁ ଭାତି ବିଦାରେ ।
ଫତେ ସାହ କୋପା ତବି ରାଜା । ଲୋହ ପରା ହମ ସୋ ବିନୁ କାଜା ।୩ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ତହା ସାହ ସ୍ତ୍ରୀସାହ ସଂଗ୍ରାମ କୋପେ । ପଂଚୋ ବୀର ବଂକେ ପ୍ରିଥୀ ପାଇ ରୋପେ ।
ହଠୀ ଜୀତମଲଂ ସୁ ଗାଜୀ ଗୁଲୀବଂ । ରଣଂ ଦେଖାସି ରଂଗ ରୁପଂ ସହାବଂ ।୪ ।
ହଠିୟୋ ମାହରୀଚଂଦୟଂ ଗଂଗରାମଂ । ଜିନେ କିତୀୟଂ ଜିତୀୟଂ ଫୈଜ ତାମଂ ।
କୁପେ ଲାଲ ଚଂଦଂ କୀବ ଲାଲ ରୁପଂ । ଜିନୈ ଗଂଜୀୟଂ ଗରବ ସିଂଘ ଅନୁପଂ ।୫ ।

କୁପିୟୋ ମାହରୁ କାହରୁ ରୁପ ଧାରେ । ଜିନୈ ଖାନ ଖାଞ୍ଜୀନୀୟଂ ଖେତ ମାରେ ।
କୁପିୟୋ ଦେଖତେସଂ ଦୟାରାମ ଜୁଧଂ । କୀୟଂ ଦ୍ରୋଣ କୀ ଜିଉ ମହା ଜୁଧ ସୁଧଂ ।୬ ।

କ୍ରିପାଲ କୋପୀୟଂ କୁତକୋ ସଂଭାରୀ । ହୃଠୀ ଖାନ ହୃୟାତ କେ ସୀସ ଝାରୀ ।
 ଉଠୀ ଛିଛି ଇଛଂ କଭା ମେଝ ଜୋରଂ । ମନୋ ମାଖନଂ ମଟକୀ କାନୁହ ଫୋରଂ ।୭ ।
 ତହା ନଂଦ ଚଂଦଂ କୀୟୋ କୋପ ଭାରୋ । ଲଗାଇ ବରଛୀ କ୍ରିପାଣଂ ସଂଭାରୋ ।
 ତୁଟୀ ତେଗ ତ୍ରିଖୀ କତେ ଜମଦତ୍ତଂ । ହୃଠୀ ରାଖୀୟଂ ଲଜ ବଂସଂ ସନତ୍ତଂ ।୮ ।

ତହା ମାତଲେୟଂ କ୍ରିପାଲଂ କୁଧଂ । ଛକିୟୋ ଛୋଭ ଛତ୍ରୀ କରିୟୋ ଜୁଧ ସୁଧଂ ।
 ସହେ ଦେହ ଆପଂ ମହାବୀର ବାଣଂ । କରିୟୋ ଖାନ ବାନୀନ ଖାଲୀ ପଲୀଣଂ ।୯ ।
 ହୃଠିୟୋ ସାହିବଂ ଚଂଦ ଖେତଂ ଖତ୍ରିଆଣଂ । ହନେ ଖାନ ଖୁନୀ ଖୁରାସାନ ଭାନଂ ।
 ତହ ବୀର ବଂକେ ଭଲୀ ଭାତି ମାରେ । ବତେ ପ୍ରାନ ଲୈ କେ ସିପାହୀ ସିଧାରେ ।୧୦ ।

ତହା ସାହ ସଂଗ୍ରାମ କୀନେ ଅଖାରେ । ଘନେ ଖେତ ମୋ ଖାନ ଖୁନୀ ଲତାରେ ।
 ନ୍ରିପଂ ଗୋପଲୀୟଂ ଖରୋ ଖେତ ଗାଜୈ । ମ୍ରିଗା ଝୁତ ମଧିୟଂ ମନୋ ସିଂଘ ରାଜେ ।୧୧ ।

ତହା ଏକ ବୀରଂ ହରୀ ଚଂଦ କୋପେୟା । ଭଲୀ ଭାତି ସୋ ଖେତ ମୋ ପାଞ୍ଚ ରୋପେୟା ।
 ମହା କ୍ରୋଧ କେ ତୀର ତୀଖେ ପ୍ରହାରେ । ଲଗୈ ଜୈନି କେ ତାହି ପାରେ ପଧାରେ ।୧୨ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ହରୀ ଚଂଦ କୁଧଂ । ହନେ ସୁର ସୁଧଂ ।
 ଭଲେ ବାଣ ବାହେ । ବତେ ସୈନ ଗାହେ ।୧୩ ।
 ରସଂ ରୁଦ୍ର ରାତେ । ମହା ଲୋହ ମାତେ ।
 ହନେ ସସତ୍ର ଧାରୀ । ଲିଟେ ଭୁପ ଭାରୀ ।୧୪ ।

ତବୈ ଜୀତ ମଲଂ । ହରୀ ଚଂଦ ଭଲଂ ।
 ହ୍ରିଦୈ ଐଂଚ ମାରିୟୋ । ସୁ ଖେତଂ ଉତାରିୟୋ । ୧୫
 ଲଗେ ବୀର ବାଣଂ । ରିସିୟୋ ତେଜି ମାଣଂ ।
 ସମୁହ ବାଜ ତାରେ । ସୁଞ୍ଚରଣଂ ସିଧାରେ ।୧୬ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ଖୁଲୈ ଖାନ ଖୁନୀ ଖୁରାସାନ ଖଣଂ । ପରୀ ସସତ୍ର ଧାରଂ ଉଠୀ ଝାଲ ଅଣଂ ।
 ଭଲ ତୀର ଭୀରଂ କମାଣଂ କଡ଼କେ । ଗିରେ ବାଜ ତାଜୀ ଲଗେ ଧୀର ଧକେ ।୧୭ ।
 ବଜୀ ଭେର ଭୁଂକାର ଧୁକେ ନଗାରେ । ଦୁହୁଂ ଉରତେ ବୀର ବଂକେ ବକାରେ ।
 କରେ ବାହୁ ଆଘାତ ସସତ୍ରଂ ପ୍ରହାରଂ । ତକୀ ତାକଣୀ ଚାଞ୍ଚତୀ ଚୀତକାରଂ ।୧୮ ।

ଦୋହରା

କହା ଲଗେ ବରନନ କରୌ ମଚିୟୋ ଜୁଧୁ ଅପାର ।
ଜେ ଲୁଝେ ଜୁଝେ ସବେ ଭଜେ ସୁର ହଜାର ।୧୯ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ଭଜିୟୋ ସାହ ପାହାଡ଼ ତାଜୀ ତ୍ରିପାୟଃ । ଚଳିୟୋ ବୀରୀୟା ତୀରୀୟା ନ ଚଲାୟଃ ।
ଜସୋ ଡଢ଼ଧାଲଂ ମଧୁକର ସୁ ସାହଂ । ଭଜେ ସଂଗି ଲୈ କେ ସୁ ସାରୀ ସିପାହଂ ।୨୦ ।

ଚକ୍ରତ ଚୌପିୟୋ ଚନ୍ଦ ଗାଜୀ ଚନ୍ଦେଲଂ । ହୃଠୀ ହରୀ ଚନ୍ଦଂ ଗହେ ହାଥ ସେଲଂ ।
କରିୟୋ ସୁଆମ ଧରମ ମହା ରୋସ ରୁଝିୟଃ । ଗିରିୟୋ ଚୁକ ଚୁକ ହୁଝେ ଇସୋ ସୁର ଝୁଝିୟଃ ।୨୧ ।

ତହା ଖାନ ନୈଜାବତେ ଆନ କୈ କୈ । ହନିୟୋ ସାହ ସଂଗ୍ରାମ କୋ ସସତ୍ର ଲୈ କୈ ।
କିତୈ ଖାନ ବାନୀନ ହୁଂ ଅସ୍ର ଝାରେ । ସହୀ ସାହ ସଂଗ୍ରାମ ସୁରଗଂ ସିଧାରେ । ୨୨ ।

ଦୋହରା

ମାରି ନିଜାବତ ଖାନ କୋ ସଂଗୋ ଜୁଝୈ ଜୁଝାର ।
ହା ହା ଇହ ଲୋକୈ ଭଇଓ ସୁରଗ ଲୋକ ଜୈକାର ।୨୩ ।

ଭୃଙ୍ଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ଲଖୈ ସାହ ସଂଗ୍ରାମ ଜୁଝେ ଜୁଝାରଂ । ତଞ୍ଚଂ କୀଟ ବାଣଂ କମାଣଂ ସଂଭାରଂ ।
ହନିୟୋ ଏକ ଖାନଂ ଖିଆଲଂ ଖତଂଗଂ । ତସିୟୋ ସତ୍ର କୋ ଜାନୁ ସ୍ୟାମଂ ଭୁଜଂଗ ।୨୪ ।

ଗିରିୟୋ ଭୂମି ସୋ ବାଣ ଦୁଜୋ ସଂଭାରିୟୋ । ମୁଖଂ ଭୀଖନଂ ଖାନ କେ ତାନି ମାରିୟୋ ।
ଭଜିୟୋ ଖାନ ଖୁନୀ ରହିୟୋ ଖେତି ତାଜୀ । ତଜେ ପ୍ରାଣ ତୀଜେ ଲଗୈ ବାଣ ବାଜୀ ।୨୫ ।

ଛୁଟୀ ମୁରଛନା ହରୀ ଚନ୍ଦଂ ସଂଭାରୋ । ଗହେ ବାଣ କାମାଣ ଭେ ଝିଟ ମାରେ ।
ଲଗେ ଅଂଗି ଜା କେ ରହେ ନ ସଂଭାରଂ । ତନଂ ତିଆଗ ତେ ଦେଖ ଲୋକଂ ପଧାରଂ ।୨୬ ।

ଦୁୟଂ ବାଣ ଖୈଚେ ଇକଂ ବାରି ମାରେ । ବଲୀ ବୀର ବାଜୀନ ତାଜୀ ବିଦାରେ ।
ଜିସୈ ବାନ ଲାଗୈ ରହେ ନ ସଂଭାରଂ । ତନଂ ବେଧି କୈ ତାହି ପାରଂ ସିଧାରଂ ।୨୭ ।

ସବେ ସ୍ୱାମୀ ଧରମଂ ସୁ ବୀରଂ ସଂଭାରେ । ତକୀ ତାକଣୀ ଭୂତ ପ୍ରେତଂ ବକାରେ ।
 ହସେ ବୀର ବୈତାଲ ଓ ସୁଧ ସିଧଂ । ଚଣ୍ଡୀ ଚାଣ୍ଡୀୟଂ ଉତୀ ଗିଧ ବ୍ରିଧଂ ।୨୮ ।
 ହରୀଚନ୍ଦ କୋପେ କମାଣଂ ସଂଭାରଂ । ପ୍ରଥମ ବାଜୀୟଂ ତାଣ ବାଣଂ ପ୍ରହାରଂ ।
 ଦୁତୀୟ ତାକ କୈ ତୀର ମୋ କୋ ଚଲାୟୋ । ରଖିୟୋ ଦଲ୍ଲଖ ମୈ କାନି ଛୁଣ୍ଡେକୈ ସିଧାୟଂ ।୨୯ ।

ତ୍ରିତୀୟ ବାଣ ମାରିୟୋ ସୁ ପେଟୀ ମଝାରଂ । ବିଧିଅଂ ଚିଲକତଂ ଦୁଆଲ ପାରଂ ପଧାରଂ ।
 ଚୁତୀ ଚିତ ଚରମଂ କଛୁ ଘାଇ ନ ଆୟଂ । କଲଂ କେଖଲଂ ଜାନ ଦାସଂ ବଚାୟଂ ।୩୦ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛନ୍ଦ

ଜବେ ବାଣ ଲାଗେ । ତବେ ରୋସ ଜାଗେ ।
 କର ଲୈ କମାଣଂ । ହନଂ ବାଣ ତାଣଂ ।୩୧ ।
 ସବେ ବୀର ଧାଏ । ସରୋଘଂ ଚଲାଏ ।
 ତବେ ତାକି ବାଣଂ । ହନେଧା ଏକ ଜୁଆଣଂ ।୩୨ ।
 ହରୀ ଚନ୍ଦ ମାରେ । ସୁ ଜୋଧା ଲତାରେ ।
 ସୁ କାରୋଡ଼ ରାୟଂ । ଖହୈ କାଲ ଘାୟଂ ।୩୩ ।

ରଣଂ ତିଆଗି ଭାଗେ । ସବେ ତ୍ରାସ ପାଗେ ।
 ଭଲ ଜୀତ ମେରୀ । କ୍ରିପା କାଲ କେରୀ ।୩୪ ।
 ରଣଂ ଜୀତ ଆଏ । ଜୟଂ ଗୀତ ଗାଏ ।
 ଧନଂଧାର ବରଖେ । ସବେ ସୁର ହରଖେ ।୩୫ ।

ଦୋହରା

ଜୁଧ ଜୀତ ଆଏ ଜବେ ଚିକୈ ନ ତିନ ପୁର ପାଖ ।
 କାହଲୁର ମୈ ବାଧିୟୋ ଆନି ଅନନ୍ଦ ପୁର ଗାଖ ।୩୬ ।
 ଜେ ଜେ ନର ତହ ନ ଭିରେ ଦୀନେ ନଗର ନିକାର ।
 ଜେ ତିହୁ ଠଉର ଭଲେ ଭିରେ ତିନେ କରୀ ପ୍ରତିପାର ।୩୭ ।

ଚୌପଇ

ବହୁତ ଦିଖସ ଇହୁ ଭାତି ବିତାଏ ।
 ସଂତ ଉବାରି ଦୁସଟ ସଭ ଘାଏ ।
 ଟାଂଗ ଟାଂଗ କରି ହନେ ନିଦାନା ।
 କୁକର ଜିମି ତିନ ତଜେ ପ୍ରାନା ।୩୮ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ରାଜ ସାଜ କଥନଂ ଭଂଗାଣୀ ଜୁଧ ବରନନଂ
 ନାମ ଅସଟମୋ ପିୟାଲ ସମାପତଂ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୮ ।୩୨୦ ।

ଅଥ ନଭଦନ କା ଭୂଧ ବରନନଂ

ଚୌପଇ

ବହୁତ କାଲ ଇହ ଭାତି ବିତାୟେ । ମୀଥା ଖାନ ଜଂମୁ କହୁ ଆୟେ ।
 ଅଲିଙ୍ଗ ଖାନ ନାଦୌଣ ପଠାଧା । ଭୀମଚନ୍ଦ ତନ ବୈର ବଦାଧା । ୧ ।
 ଭୂଧ କାଜ ନ୍ରିପ ହମୈ ବୁଲାଇୟେ । ଆପି ତଖନ କୀ ଓର ସିଧାୟେ ।
 ତିନ କଠ ଗଡ଼ ନଖରସ ପର ବାଧୋ । ତୀର ତୁଫଂଗ ନରେସନ ସାଧୋ । ୨ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ତହା ରାଜ ସିଂଘ ବଲୀ ଭୀମ ଚନ୍ଦଂ । ଚଢ଼ିଓ ରାମ ସିଂଘ ମହା ତେଜସ୍ବନ୍ଦଂ ।
 ସୁଖାଦେଖ ଗାଜୀ ଜସରୋଟ ରାଜଂ । ଚଢ଼େ କୁଧ କୀନେ କରେ ସରବ କାଜଂ । ୩ ।
 ପ୍ରିଥୀଚନ୍ଦ ଚଢ଼ିଓ ତଢେ ତଢ଼ଞ୍ଜାରଂ । ଚଲେ ସିଧ ହୁଂସି କାର ରାଜଂ ସୁଧାରଂ ।
 କରୀ ଭୁକ ଭୋଅଂ କିରପାଲ ଚନ୍ଦଂ । ହଗାଏ ସବେ ମାରି କୈ ବୀର ବ୍ରିନ୍ଦଂ । ୪ ।

ଦୁତୀୟ ଭୋଅ ଭୁକେ ଖହୈ ମାରି ଉତାରୀ । ଖରେ ଦାଂତ ପୀସେ ଛୁଡ଼ି ଛତ୍ରଧାରୀ ।
 ଉଡ଼ି ଖୈ ଖରେ ବୀର ବଂବୈ ବଜାଖୈ । ତରେ ଭୁପ ଠାଢେ ବଡୋ ସୋକୁ ପାଖୈ । ୫ ।
 ତବୈ ଭୀମଚନ୍ଦଂ କୀୟେ କୋପ ଆପଂ । ହନୁମାନ କୈ ମଂତ୍ର କୋ ମୁଖି ଜାପଂ ।
 ସବୈ ବୀର ବୋଲୈ ହମୈ ଭୀ ବୁଲାଇୟଂ । ତବୈ ଭୋଅ କୈ କୈ ସୁ ନୀକୈ ସିଧାୟଂ । ୬ ।

ସବୈ କୋପ କୈ କୈ ମହା ବୀର ଭୁକୈ । ଚଲୈ ବାରିବୈ ବୀର କୋ ଜିଉ ଭଭୁକୈ ।
 ତହା ବିଷୁଡ଼ିଆଲ ହଠିୟେ ବୀର ଦିଆଲଂ । ଉଠିୟେ ସୈନ ଲୈ ସଂଗି ସାରୀ କ୍ରିପାଲଂ । ୭ ।

ମଧୁଭାର ଛନ୍ଦ

କୁପିୟେ କ୍ରିପାଲ । ନଚେ ମରାଲ । ବଜେ ବଜଂତ । କରୁରଂ ଅନଂତ । ୮ ।
 ଭୁଞ୍ଜତ ଭୁଆଣ । ବାହୈ କ୍ରିପାଣ । ଜୀଅ ଧାରି କ୍ରୋଧ । ଛଡେ ସରୋଘ । ୯ ।
 ଲୁଝୈ ନିଦାଣ । ତଜଂତ ପ୍ରାଣ । ଗିର ପରତ ଭୁମି । ଜଣୁ ମେଘ ଝୁମି । ୧୦ ।

ରସାଖଲ ଚନ୍ଦ

କ୍ରିପାଲ କୋପିୟଂ । ହଠୀ ପାଖ ରୋପିୟଂ ।
 ସରୋଘଂ ଚଲାଏ । ବଡେ ବୀର ଘାଏ । ୧୧ ।
 ହଣୈ ଛତ୍ରଧାରୀ । ଲିଚେ ଭୁପ ଭାରୀ ।
 ମହା ନାଦ ବାଜେ । ଭଲେ ସୁର ଗାଜେ । ୧୨ ।

କ୍ରିପାଲଂ କୁଧଂ । କୀୟୋ ଜୁଧ ସୁଧଂ ।
 ମହାବୀର ଗଜେ । ମହା ସାର ବଜେ ।୧୩ ।
 କରୋ ଜୁଧ ଚଂଡ଼ । ସୁଶିୟୋ ନାଞ୍ଜ ଖଂଡ଼ ।
 ଚଲିୟୋ ସସତ୍ର ବାହୀ । ରଜୌତୀ ନିବାହୀ ।୧୪ ।

ଦୋହରା

କୋପ ଭରେ ରାଜା ସବୈ କୀନୋ ଜୁଧ ଉପାଇ ।
 ସୈନ କଟୋଚନ କୀ ତବୈ ଘେର ଲଇ ଅର ରାଇ ।୧୫ ।

ଭୂଜଂଗ ଛଂଦ

ଚଲେ ନାଂଗଲୁ ପାଂଗଲୁ ଖେଦଡ଼ୋଲଂ । ଜସଞ୍ଜାରେ ଗୁଲେରେ ଚଲେ ବାଂଧ ଗୋଲଂ ।
 ତହା ଏକ ବାଜିୟୋ ମହାବୀର ଦିଆଲଂ । ରଖୀ ଲାଜ ଜୌନୈ ସବୈ ବିଝଡ଼ଞ୍ଜାଲଂ ।୧୬ ।
 ତଞ୍ଜ କୀଟ ଚୌ ଲୌ ତୁଫଂଗଂ ସଂଭାରୋ । ହୁଦୈ ଏକ ରାଞ୍ଜତ କେ ତକି ମାରୋ ।
 ଗିରିୟୋ ଝୁମି ଭୁମୈ କରାୟୋ ଜୁଧ ସୁଧଂ । ତଉ ମାରୁ ବୋଲ୍ୟୋ ମହା ମାନି କ୍ରୋପଂ ।୧୭ ।

ତଜିୟୋ ତୁପକଂ ବାନ ପାନଂ ସଂଭାରେ । ଚତୁର ବାନୟଂ ଲୈ ସୁ ସବିୟଂ ପ୍ରହାରେ ।
 ତ୍ରିୟୋ ବାଣ ଲୈ ବାମ ପାଣଂ ଚଲାଏ । ଲଗୈ ଯା ଲଗୈ ନା କଛୁ ଜାନି ପାଏ ।୧୮ ।
 ସୁ ତଉ ଲଉ ଦଇଞ୍ଜ ଜୁଧ କୀନୋ ଉଝାରଂ । ତିନୈ ଖେଦ କୈ ବାରି କେ ବୀଚ ଡାରଂ ।
 ପରୀ ମାର ବୁଂଗଂ ଛୁଟୀ ବାଣ ଗୋଲୀ । ମନୋ ସୁର ବୈଠେ ଭଲୀ ଖେଲ ହୋଲୀ ।୧୯ ।

ଗିରେ ବୀର ଭୁମଂ ସରଂ ସାଂଗ ପେଲଂ । ରଂଗେ ସ୍ରୋଣ ବସତ୍ରଂ ମନୋ ଫାଗ ଖେଲଂ ।
 ଲୀୟୋ ଜୀତି ବୈରୀ କୀଆ ଆନି ଡେରଂ । ତେଉ ଜାଇ ପାରଂ ରହେ ବାରି କେରଂ ।୨୦ ।

ଭଇ ରାତ୍ରି ଗୁବାର କେ ଅରଧ ଜାମଂ । ତବୈ ଛୋରିଗେ ବାର ଦେଞ୍ଜୈ ଦମାମଂ ।
 ସବୈ ରାତ୍ରି ବୀତୀ ଉଦ୍ୟୋ ଦିଉସ ରାଣଂ । ଚଲେ ବୀର ଚାଲାକ ଖଗଂ ଖିଲାଣଂ ।୨୧ ।

ଭଜ୍ୟୋ ଅଲିଫ ଖାନଂ ନ ଖାନା ସଂଭାରିୟୋ । ଭଜେ ଔର ବୀରଂ ନ ଧୀରଂ ବିଚାରିୟୋ ।
 ନଦୀ ପୈ ଦିନଂ ଅସଟ କୀନେ ମୁକାମଂ । ଭଲୀ ଭାତ ଦେଞ୍ଜୈ ସବୈ ରାଜ ଧାମଂ ।୨୨ ।

ଚୌପଇ

ଇତ ହମ ହୋଇ ବିଦା ଘରି ଆଏ । ସୁଲହ ନମିତ ଖେ ଉତହି ସିଧାଏ ।
ସଂଧି ଇନୈ ଉନ କୈ ସଂଗି କଇ । ହେତ କଥା ପୁରନ ଇତ ଭଇ ।୨୩ ।

ଦୋହରା

ଆଲସୁନ କହ ମାରିକୈ ଇହ ଦିସି କୀୟୋ ପୟାନ ।
ଭାତି ଅନେକନ କେ କରେ ପୁରି ଅନଂଦ ସୁଖ ଆନି ।୨୪ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରଂଥେ ନଦୈନ ଜୁଧ ବରନନଂ ନାମ ନୌମୋ ଧିୟାଈ
ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୯ ।୩୪୪ ।

ଚୌପଇ

ବହୁତ ବରଖ ଇହ ଭାତି ବିତାଏ । ରୁନି ରୁନି ଚୋର ସବୈ ଗହି ଘାଏ ।
କେତକି ଭାଜି ସହିର ତେ ଗଏ । ଭୁଖି ମରତ ଫିରି ଆସ୍ତ ଭଏ ।୧ ।
ତବ ଲୌ ଖାନ ଦିଲ୍ଲାଖର ଆଏ । ପୁତ ଆପନ ହମ ଓରି ପଠାଏ ।
ଦଞ୍ଜୈକ ଘରୀ ବୀତୀ ନିସି ଜବୈ । ଚଡ଼ତ କରୀ ଖାନନ ମିଲି ତବୈ ।୨ ।

ଜବ ଦଲ ପାର ନଦୀ କେ ଆୟୋ । ଆନି ଆଲମୈ ହମୈ ଜଗାୟୋ ।
ସୋରୁ ପରା ସଭ ହୀ ନର ଜାଗେ । ଗହି ଗହି ସସତ୍ର ବୀର ରିସ ପାଗେ ।୩ ।
ଛୁଟନ ଲଗୀ ତୁଫଂଗୈ ତବହୀ । ଗହି ଗହି ସସତ୍ର ରିସାନେ ସବହୀ ।
କୁର ଭାତି ତିନ କରୀ ପୁକାରା । ସୋରୁ ସୁନା ସରତା କୈ ପାରା ।୪ ।

ଭୁଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ବଜୀ ଭୈର ଭୁଂକାର ଧୁଂକୈ ନଗାରେ । ମହା ବୀର ବାନୈତ ବଂକେ ବକାରେ ।
ଭଏ ବାହୁ ଆଘାତ ନଚେ ମରାଲଂ । କ୍ରିପା ସିଂଧୁ କାଲୀ ଗରଜୀ କରାଲଂ ।୫ ।
ନଦୀୟଂ ଲଖ୍ୟା କାଲରାତ୍ର ସମାନଂ । କରେ ସୁରମା ସୀତି ପିଂଗଂ ପ୍ରମାନଂ ।
ଇତେ ବୀର ଗଜେ ଭଏ ନାଦ ଭାରେ । ଭଜେ ଖାନ ଖୁନୀ ବିନା ସସତ୍ର ଝାରେ ।୬ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

ନିଲଜ ଖାନ ଭଜିୟୋ । କିନୀ ନ ସସତ୍ର ସଜିୟୋ ।
ସୁ ତିଆଗ ଖେତ କୋ ଚଲେ । ସୁବୀର ବୀରହା ଭଲେ । ୭ ।
ଚଲେ ତୁରେ ତୁରାଇ କୈ । ସକୈ ନ ସସତ୍ର ଉଠାଇ କୈ ।
ନ ଲୈ ହସିଆର ଗଜହୀ । ନିହାରି ନାରି ଲଜହୀ ।୮ ।

ଦୋହରା

ବରଞ୍ଚା ଗାଢ଼ ଉଜାର କୈ କରେ ମୁକାମ ଭଲାନ ।
 ପ୍ରଭୁ ବଲ ହମୈ ନ ଛୁଇ ସକୈ ଭାଜତ ଭଏ ନିଦାନ ।୯ ।
 ତଞ୍ଚ ବଲି ଇହା ନ ପରେ ସକୈ ବରଞ୍ଚା ହନା ରିସାଇ ।
 ସାଲିନ ରସ ଜିମ ବାନୀୟୁ ରୋରନ ଖାତ ବନାଇ ।୧୦ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ଖାନଜାଦେ କୋ ଆଗମନ ତ୍ରାସିତ ଉଠ ଜୈବୋ ବରନନଂ ନାମ
 ଦସମୋ ଧୟାଇ ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୧୦ ।୩୪୪ ।

ଦୁସୈନୀ ଜୁଧ କଥନଂ

ଭୁଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ଗୟୋ ଖାନଜାଦା ପିତା ପାସ ଭଜଂ । ସକୈ ଜଞ୍ଜାବୁ ଦୈ ନ ହନେ ସୁର ଲଜଂ ।
 ତହା ଠୋକି ବାହା ଦୁସୈନୀ ଗରଜିୟଂ । ସୁର ଲୈ ଲୈ ସିଲା ସାଜ ସଜିୟଂ ।୧ ।
 କରିୟୋ ଜୋରି ସୈନଂ ଦୁସୈନୀ ପୟାନଂ । ପ୍ରଥମ କୁଟି କୈ ଲୁଟ ଲୀନେ ଅଞ୍ଜାନଂ ।
 ପୁନରି ତତ୍ତଞ୍ଜାଲଂ କୀୟୋ ଜୀତି ଜେରଂ । କରେ ବଂଦି କୈ ରାଜ ପୁତ୍ରାନ ଚେରଂ ।୨ ।
 ପୁନରି ଦୁନ କୋ ଲୁଟ ଲୀନୋ ସୁଧାରଂ । କୋଇ ସାମୁହେ ହୁଞ୍ଜୈ ସକିୟୋ ନ ଗଞ୍ଜାରଂ ।
 ଲୀୟୋ ଛାନ ଅନଂ ଦଲଂ ବାଟି ଦୀୟଂ । ମହା ମୁଡ଼ିୟଂ କୁତସତଂ କାଜ କୀୟଂ ।୩ ।

ଦୋହରା

କିତକ ଦିଞ୍ଚସ ବୀତତ ଭଏ କରତ ଉସୈ ଉତପାତ ।
 ଗୁଆଲେରୀୟନ କୀ ପରତ ଭୀ ଆନି ମିଲନ କୀ ବାତ ।୪ ।
 ଜୈ ଦିନ ଦୁଇକ ନ ଖେ ମିଲତ ତବ ଆଞ୍ଚତ ଅରିରାଇ ।
 କାଲି ତିନୁ କୈ ଘର ବିଗୈ ତାରୀ କଲହ ବନାଇ ।୫ ।

ଚୌପଇ

ଗୁଆଲେରୀୟା ମିଲନ କହୁ ଆଏ । ରାମ ସିଂଘ ଭୀ ସଂଗି ସିଧାଏ ।
 ଚତୁରଥ ଆନି ମିଲତ ଭଏ ଜାମଂ । ଫୁଟି ଗଇ ଲଖି ନଜରି ଗୁଲ୍ୟାମଂ ।୬ ।

ଦୋହରା

ଜୈସେ ରଞ୍ଚି କେ ତେଜ ତେ ରେତ ଅଧିକ ତପତାଇ ।
 ରଞ୍ଚି ବଲ ଛୁଦ୍ର ନ ଜାନଇ ଆପନ ହୀ ଗରବାଇ ।୭ ।

ଚୌପଇ

ତୈସେ ହୀ ଫୁଲ ଗୁଲ୍ୟାମ ଜାତି ଭୟୋ । ତିନୈ ନ ଦ୍ଵିସଟ ତରେ ଆନତ ଭୟୋ ।
 କହଲୁରୀୟା କଚୌଚ ସଂଗି ଲହି । ଜାନା ଆନ ନ ମୋ ସରି ମହି ମହି ।୮ ।

ତିନ ଜୋ ଧନ ଆନୋ ଥୋ ସାଥା । ତେ ଦେ ରହେ ଦୁସୈନୀ ହାଥା ।
 ଦେତ ଲେତ ଆପନ କୁରରାନେ । ତେ ଧନି ଲୈ ନିଜି ଧାମ ସିଧାନେ ।୯ ।
 ଚେରୋ ତବୈ ତେଜ ତନ ତୟୋ । ଭଲା ବୁରା କଛୁ ଲଖତ ନ ଭୟୋ ।
 ଛନ୍ଦବନ୍ଦ ନହୁ ନୈକୁ ବିଚାରା । ଜାତ ଭୟୋ ଦେ ତବହି ନଗାରା ।୧୦ ।

ଦାଞ୍ଜ ଘାଞ୍ଜ ତିନ ନୈକୁ ନ କହା । ସିଂଘହି ଘେରି ସସା କହୁ ତରା ।
 ପଂଦ୍ରହ ପହରି ଗିରଦ ତିହୁ କୀୟୋ । ଖାନ ପାନି ତିନ ଜାନ ନ ଦୀୟୋ ।୧୧ ।
 ଖାନ ପାନ ବିନୁ ସୁର ରିସାଏ । ସାମ କରନ ହିତ ଦୁତ ପଠାଏ ।
 ଦାସ ନିରଖି ସଂଗ ସୈନ ପଠାନୀ । ଫୁଲି ଗୟୋ ତିନ କୀ ନହୀ ମାନୀ ।୧୨ ।

ଦସ ସହଂସ୍ର ଅବ ହୀ କୈ ଦୈହୁ । ନାତର ମୀତ ମୁତ ପର ଲୈହୁ ।
 ସିଂଘ ସଂଗତୀୟା ତହା ପଠାଏ । ଗୋପାଲୈ ସୁ ଧରମ ଦେ ଲ୍ୟାଏ ।୧୩ ।
 ତିନ କେ ସଂଗି ନ ଭନ କୀ ବନୀ । ତବ କ୍ରିପାଲ ଚିତ ମୋ ଇହ ଗନୀ ।
 ଐସି ଘାତି ଫିରି ହାଥ ନ ଐ ହୈ । ସବହୁଂ ଫେରି ସମୋ ଛଲି ଜୈ ହୈ ।୧୪ ।

ଗୋପାଲୈ ସୁ ଅବୈ ଗହି ଲୀଜୈ । କୈଦ କୀଜୀଐ କୈ ବଧ କୀଜୈ ।
 ତନିକ ଭନକ ଜବ ତିନ ସୁନି ପାଇ । ନିଜ ଦଲ ଜାତ ଭୟୋ ଭଟ ରାଇ ।୧୫ ।

ମଧୁଭାର ଛନ୍ଦ

ଜବ ଗୟୋ ଗୁପାଲ । କୁପିୟୋ କ୍ରିପାଲ । ହିଂମତ ଦୁସୈନ । ଜୁଂମୈ ଲୁଝୈନ ।୧୬ ।
 କରି କୈ ଗୁମାନ । ଜୁଂମୈ ଜୁଆନ । ବଜେ ତବଲ । ଦୁଂଦଭ ଦବଲ ।୧୭ ।

ବଜେ ନିସାଣ । ନଚେ କିକାଣ । ବାହୈ ତଡ଼ାକ । ଭଠୈ କଡ଼ାକ ।୧୮ ।
 ବଜେ ନିସଂଗ । ଗଜେ ନିହଂଗ । ଛୁଟୈ କ୍ରିପାନ । ଲିଟୈ ଜୁଆନ ।୧୯ ।

ତୁପକ ତଡ଼ାକ । କୈବର କଡ଼ାକ । ସୈହଥୀ ସଡ଼ାକ । ଛୋହୀ ଛଡ଼ାକ । ୨୦ ।
 ଗଜେ ସୁବୀର । ବଜେ ଗହୀର । ବିଚରେ ନିହଂଗ । ଜୈସେ ପଲଂଗ ।୨୧ ।

ଦୁକେ କିକାଣ । ଧୁକେ ନିସାଣ । ବାହୈ ତଡ଼ାକ । ଝଲୈ ଝଡ଼ାକ ।୨୨ ।

ଜୁଝେ ନିହୁଂଗ । ଲିଚୈ ମଲଂଗ । ଖୁଲ୍‌ହେ କିସାର । ଜନୁ ଜଗା ଧାର । ୨୩ ।
 ସଜେ ରଜିଂଦୁ । ଗଜେ ଗଜିଂଦୁ । ଉଠରେ ଖାନ । ଲୈ ଲୈ କମାନ । ୨୪ ।

ତ୍ରିଭଂଗୀ ଛଂଦ

କୁପିୟୋ କ୍ରିପାଲଂ ସଜି ମରାଲଂ ବାହୁ ବିସାଲ ଧରି ଢାଲଂ ।
 ଧାଏ ସଭ ସୁରଂ ରୁପ କରୁରଂ ମଚକତ ନୁରଂ ମୁଖି ଲାଲଂ ।
 ଲୈ ଲୈ ସୁ କ୍ରିପାନଂ ବାଣ କମାଣଂ ସଜେ ଜୁଆନଂ ତନ ତତଂ ।
 ରଣି ରଂଗ କଲୋଲଂ ମାର ହୀ ବୋଲୈ ଜନୁ ଗଜ ଡୋଲଂ ବନି ମତଂ । ୨୫ ।

ଭୃଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛଂଦ

ତବୈ କୋପୀୟଂ କାଂଗଡ଼େସଂ କଟୋତଂ । ମୁଖଂ ରକତ ନୈନଂ ତଜେ ସରବ ସୋତଂ ।
 ଉଚୈ ଉଠୀୟଂ ଖାନ ଖେତଂ ଖତଂଗଂ । ମନୋ ବିହଚରେ ମାସ ହେତଂ ପଲଂଗଂ । ୨୬ ।

ବଜୀ ଭେର ଭୁଂକାର ତୀରଂ ତଡ଼କେ । ମିଲେ ହୁଧି ବଂଥଂ କ୍ରିପାଣଂ କଡ଼କେ ।
 ବଜେ ଜଂଗ ନୀସାଣ କଥେ କଥୀରଂ । ଫିରୈ ରୁଠ ମୁଠଂ ତନଂ ତଛ ତୀରଂ । ୨୭ ।

ଉଚୈ ଗୋପ ଚୁକଂ ଗୁରଜୈ ପ୍ରହାରେ । ରୁଲେ ଲୁଧ ଜୁଧଂ ଗିରେ ବୀର ମାରେ ।
 ପରୈ କତୀୟଂ ଘାତ ନିରଘାତ ବୀରଂ । ଫିରୈ ରୁଠ ମୁଠଂ ତନଂ ତନ ତୀରଂ । ୨୮ ।

ବହୀ ବାହୁ ଆଘାତ ନିରଘାତ ବାଣଂ । ଉଠେ ନଦ ନାଦଂ କଡ଼କେ କ୍ରିପାଣଂ ।
 ଛକେ ଛୋଭ ଛତ୍ର ତଜୈ ବାଣ ରାଜୀ । ବହେ ଜାହି ଖାଲୀ ଫିରୈ ଛୁଛ ତାଜୀ । ୨୯ ।

ଜୁଟେ ଆପ ମୈ ବୀର ବୀରଂ ଜୁଝାରେ । ମନୋ ଗଜ ଜୁଟୈ ଦଂତାରେ ଦଂତାରେ ।
 କିଧୋ ସିଂଘ ସୋ ସାରଦୁଲଂ ଅରୁଝେ । ତିସୀ ଭାତି କିରପାଲ ଗୋପାଲ ଜୁଝେ । ୩୦ ।

ହୁରୀ ସିଂଘ ଧାୟୋ ତହା ଏକ ବୀରଂ । ସହେ ଦେହ ଆପଂ ଭଲୀ ଭାତି ତୀରଂ ।
 ମହା କୋପ କୈ ବୀର ବ୍ରୁଂଦଂ ସଂଘାରେ । ବଡୋ ଜୁଧ କୈ ଦେଖି ଲୋକଂ ପଧାରେ । ୩୧ ।

ହଠିୟୋ ହିମତଂ କିମତଂ ଲୈ କ୍ରିପାନ୍ । ଲଏ ଗୁରଜ ଚଲଂ ସୁ ଜଲାଇ ଖାନଂ ।
ହଠେ ସୁରମା ମତ ଜୋଧା ଜୁଝାରଂ । ପରୀ କୁଟ କୁଟଂ ଉଠୀ ସସତ୍ର ଝାରଂ ।୩୨ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛଂଦ

ଜସଂଞ୍ଜାଲ ଧାଏ । ତୁରଂଗଂ ନଚାଏ ।
ଲୟୋ ଘେରି ହୁସୈନୀ । ହନେଧା ସାଂଗ ପୈନୀ । ୩୩ ।
ତିନୁ ବାଣ ବାହେ । ବଡେ ସୈନ ଗାହେ ।
ଜିସୈ ଅଂଗି ଲାଗେଧା । ତିସେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗେଧା । ୩୪ ।
ଜବୈ ଘାଞ୍ଜ ଲାଗେଧା । ତବୈ କୋପ ଜାଗେଧା ।
ସଂଭାରୀ କମାଣଂ । ହଣେ ବୀର ବାଣଂ । ୩୫ ।
ଚହୁଂ ଓର ଭୁକେ । ମୁଖଂ ମାର କୁକେ ।
ନୁଢୈ ସସତ୍ର ବାହୈ । ଦୋଉ ଜୀତ ଚାହୈ । ୩୬ ।

ରିସେ ଖାନ ଜାଦେ । ମହା ମଦ ମାଦେ ।
ମହା ବାଣ ବରଖେ । ସଭେ ସୁର ହରଖେ । ୩୭ ।
କରୈ ବାଣ ଅରଚା । ଧନୁର ବେଦ ଚରଚା ।
ସୁ ସାଂଗଂ ସମ୍ଭାଲଂ । କରୈ ତଉନ ଠାମଂ । ୩୮ ।

ବଲୀ ବୀର ରୁଝେ । ସମୁହ ସସତ୍ର ଜୁଝେ ।
ଲଗୈ ଧୀର ଧକୈ । କ୍ରିପାଣଂ ଝନକୈ । ୩୯ ।
କଡ଼କୈ କମାଣଂ । ଝଣକୈ କ୍ରିପାଣଂ ।
କଡ଼କାର ଛୁଟୈ । ଝଣକାର ଉଠୈ । ୪୦ ।

ହଠୀ ସସତ୍ର ଝାରେ । ନ ସଂକା ବିଚାରେ ।
କରେ ତୀର ମାରଂ । ଫିରୈ ଲୋହ ଧାରଂ । ୪୧ ।
ନଦୀ ସ୍ରୋଣ ପୁରଂ । ଫିରୈ ଗୈଣି ହୁରଂ ।
ଉଭେ ଖେତ ପାଲଂ । ବକେ ବିକରାଲଂ । ୪୨ ।

ପାଧଡ଼ୀ ଛଂଦ

ତହ ହଡ଼ ହଡ଼ାଇ ହସେ ମସାଣ । ଲିଟେ ଗଜିଂଦ୍ର ଛୁଟେ କିକରାଣ ।
ଜୁଟେ ସୁ ବୀର ତହ କଡ଼କ ଜଂଗ । ଛୁଟୀ କ୍ରିପାଣ ବୁଠେ ଖତଂଗ । ୪୩ ।

ଡାକନ ତହକି ଚାଞ୍ଚଡ଼ ଚିକାର । କାକଂ କହକି ବଜୈ ଦୁଧାର ।
ଖୋଲଂ ଖଡ଼କି ତୁପକି ତଡ଼ାକି । ସୈଥଂ ସଡ଼କ ଧକଂ ଧହାକି । ୪୪ ।

ଭୂଜଂଗ ପ୍ରୟାତ ଛନ୍ଦ

ତହା ଆପ କାନୋ ଦୁସୈନୀ ଭତାରଂ । ସଭୁ ହାଧି ବାଣ କମାଣ ସଂଭାରଂ ।
ରୁପେ ଖାନ ଖୁନୀ କରୈ ଲାଗ ଭୁଧଂ । ମୁଖଂ ରକତ ନୈଶଂ ଭରେ ସୁର କୁଧଂ । ୪୫ ।

ଜଗିୟୋ ଜଂଗ ଜାଲମ ସୁ ଜୋଧଂ ଜୁଝାରଂ । ବହେ ବାଣ ବାଂକେ ବରଛା ଦୁଧାରଂ ।
ମିଲେ ବୀର ବୀରଂ ମହା ଧୀର ବଂକେ । ଧକା ଧକି ସୈଥଂ କ୍ରିପାଣଂ ଝନଂକେ । ୪୬ ।

ଭଏ ଭୋଲ ଭଂକାର ନଦଂ ନଫୀରଂ । ଭଠେ ବାହୁ ଆଘାତ ଗଜୈ ସୁବୀରଂ ।
ନଖଂ ନଦ ନୀସାନ ବଜେ ଅପାରଂ । ରୁଲେ ତଛ ମୁଛଂ ଭଠୀ ସସତ୍ର ଝାରଂ । ୪୭ ।

ଚକା ଟୁକ ଟୋପଂ ଭକା ଭକ ଭାଲଂ । ମହା ବୀର ବାନୈତ ବକୈ ବିକ୍ରାଲଂ ।
ନଚେ ବୀର ବୈତାଲୟଂ ଭୁତ ପ୍ରେତଂ । ନଚୀ ତାକିଣୀ ଜୋଗନୀ ଭରଧ ହେତଂ । ୪୮ ।

ଛୁଟୀ ଜୋଗତାରୀ ମହାରୁଦ୍ର ଜାଗେ । ତଗିୟୋ ପିଆନ ବ୍ରହ୍ମମଂ ସଭୈ ସିଧ ଭାଗେ ।
ହସେ କିଂନରଂ ଜଛ ବିଦିଆଧରେୟଂ । ନଚୀ ଅଛରା ପଛରା ଚାରଣେୟଂ । ୪୯ ।

ପରିୟୋ ଘୋର ଭୁଧଂ ସୁ ସୈନା ପରାନୀ । ତହା ଖାଂ ଦୁସୈନୀ ମଂଡିଓ ବୀର ବାନୀ ।
ଭଟୈ ବୀର ଧାଏ ସୁ ବୀରଂ ଜସ୍ଝାରଂ । ସବୈ ବିଭତ ତାରେ ବଗା ସେ ଅସ୍ଝାରଂ । ୫୦ ।

ତହା ଖାଂ ଦୁସୈନୀ ରହିୟୋ ଏକ ଠାଭଂ । ମନୋ ଭୁଧ ଖଂଭଂ ରଶଭୁମ ଗାତଂ ।
ଜିସୈ କୋପ କୈ କୈ ହଠୀ ବାଣି ମାରିୟୋ । ତିସୈ ଛେଦ କୈ ପୈଲ ପାରେ ପଧାରିୟୋ । ୫୧ ।

ସହେ ବାଣ ସୁରଂ ସଭୈ ଆଶ ଭୁକୈ । ଚହୁଂ ଓର ତୈ ମାର ହୀ ମାର କୁକୈ ।
ଭଲୀ ଭାତି ସୋ ଅସତ୍ର ଅଭ ସସତ୍ର ଝାରେ । ଗିରେ ଭିସତ କୋ ଖାଂ ଦୁସୈନୀ ସିଧାରେ । ୫୨ ।

ଦୋହରା

ଜବେ ହୁସୈନୀ ଜୁଝିୟୋ ଭୟୋ ସୁର ମନ ରୋସୁ ।
ଭାଜି ଚଲେ ଅଖରେ ସବେ ଉଠିୟୋ କଟୋଚନ ଜୋସ ।୫୩ ।

ଚୈପଲ

କୋପି କଟୋଚି ସବେ ମିଲି ଧାୟେ । ହିଁମତି କିଁମତି ସହିତ ରିସାଏ ।
ହରୀ ସିଂଘ ତବ କୀୟା ଉଠାନା । ତୁନି ତୁନି ହନେ ପଖରୀଆ ଜୁଆନା ।୫୪ ।

ନରାଜ ଛଂଦ

ତବେ କଟୋଚ କୋପୀୟଂ । ସଂଭାର ପାଞ୍ଚ ରୋପୀୟଂ ।
ସରକ ସସତ୍ର ଝାର ହୀ । ସୁ ମାରି ମାରି ଉଚାର ହୀ ।୫୫ ।
ଚଂଦେଲ ଚୌପୀୟଂ ତବେ । ରିସାତ ଧାତ ଭେ ସବେ ।
ଜିତେ ଗଏ ସୁ ମାରୀୟଂ । ବଚେ ତିତେ ସିଧାରୀୟଂ ।୫୬ ।

ଦୋହରା

ସାତ ସଞ୍ଚାରନ କୈ ସହିତ ଜୁଝେ ସଂଗତ ରାଇ ।
ଦରସୋ ସୁନି ଜୁଝେ ତିନେ ବହୁରି ଜୁଝତ ଭୟୋ ଆଇ ।୫୭ ।
ହିଁମତ ହୁଁ ଉତରିୟୋ ତହା ବୀର ଖେତ ମଝାର ।
କେତନ କେ ତନି ଘାଇ ସହି କେତନି କେ ତନି ଝାରି ।୫୮ ।
ବାଜ ତହା ଜୁଝତ ଭୟୋ ହିଁମତ ଗୟୋ ପରାଇ ।
ଲୋଥ କ୍ରିପାଲହି କୀ ନମିତ କୋପି ପରେ ଅରି ରାଇ ।୫୯ ।

ରସାଞ୍ଜଲ ଛଂଦ

ବଲୀ ବୈର ରୁଝେ । ସମୁହି ସାର ଜୁଝେ ।
କ୍ରିପା ରାମ ଗାଜୀ । ଲରିୟୋ ସୈନ ଭାଜୀ ।୬୦ ।
ମହା ସୈନ ଗାହେ । ନ୍ରିଭେ ସସତ୍ର ବାହେ ।
ଘନିୟୋ କାଲ କୈ କୈ । ଚଲେ ଜସ ଲେ କୈ ।୬୧ ।
ବଜେ ସଂଖ ନାଦଂ । ସୁରଂ ନିରବିଖାଦଂ ।
ବଜେ ଚୌର ତତଂ । ହଠେ ସସତ୍ର କତଂ ।୬୨ ।
ପରୀ ଭୀର ଭାରୀ । ଜୁଝେ ଛତ୍ର ଧାରୀ ।
ମୁଖଂ ମୁଛ ବଂକଂ । ମଂତେ ବୀର ହଂକଂ ।୬୩ ।
ମୁଖଂ ମାରି ବୋଲେ । ରଣଂ ଭୁମି ଡୋଲେ ।
ହଠିୟାରଂ ସଂଭାରେ । ଉଭେ ବାଜ ତାରେ ।୬୪ ।

ଦୋହରା

ରଣ ଜୁଝତ କିରପାଲ କୈ ନାଚତ ଭୟୋ ଗୁପାଲ ।
 ସୈନ ସବୈ ସିରଦାର ଦୈ ଭାଜତ ଭଇ ବିହାଲ । ୨୫ ।
 ଖାନ ଦୁସୈନ କ୍ରିପାଲ କେ ହିମତ ରଣି ଜୁଝତ ।
 ଭାଜି ଚଲେ ଜୋଧା ସବୈ ଜିମ ଦେ ମୁକଟ ମହୁତ । ୨୬ ।

ଚୌପଇ

ଇହ ବିଧି ସତ୍ର ସବୈ ତୁନି ମାରେ । ଗିରେ ଆପନେ ସୁର ସଂଭାରେ ।
 ତହୁ ଘାଇଲ ହିମତ କହୁ ଲହା । ରାମ ସିଂଘ ଗୋପାଲ ସିଞ୍ଜ କହା । ୨୭ ।

ଜିନି ହିମତ ଅସ କଲହୁ ବଢାୟୋ । ଘାଇଲ ଆଜୁ ହାଥ ଖହୁ ଆୟୋ ।
 ଜବ ଗୁପାଲ ଐସେ ସୁନି ପାଖା । ମାରି ଦୀୟୋ ଜୀଅତ ନ ଉଠାଖା । ୨୮ ।

ଜୀତ ଭଇ ରନ ଭୟୋ ଉଜାରା । ସିମ୍ବିତ କରି ସଭ ଘରୋ ସିଧାରା ।
 ରାଖି ଲୀୟୋ ହମ କୋ ଜଗରାଇ । ଲୋହୁ ଘଟା ଅନ ତେ ବରସାଇ । ୨୯ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ଦୁସୈନ ବଧହୁ କ୍ରିପାଲ ହିମତ ସଂଗତୀଆ ବଧ ବରନନଂ
 ନାମ ଗିଆରମୋ ଧୟାଇ ସମାପତମ ସତ୍ର ସୁଭମ ସତ୍ର । ୧୧ । ଅଫଜୁ ୧୪୨୩ ।

ଚୌପଇ

ଜୁଧ ଭୟୋ ଇହୁ ଭାତି ଅପାରା । ତୁରକନ କୋ ମାରିୟୋ ସିରଦାରା ।
 ରିସ ତନ ଖାନ ଦିଲାଖର ତବ । ଇତୈ ସଉର ପଠାଖତ ଭବ । ୧ ।

ଉତୈ ପଠିୟୋ ଉନି ସିଂଘ ଜୁଝାରା । ତିହୁ ଭଲାନ ତେ ଖେଦି ନିକାରା ।
 ଇତ ଗଜ ସିଂଘ ପଂମା ଦଲ ଜୋରା । ଧାଇ ପରେ ତିନ ଉପର ଭୋରା । ୨ ।

ଉତୈ ଜୁଝାଏ ସିଂଘ ଭୟୋ ଆଡା । ଜିମ ରନ ଖଂଭ ଭୁମି ରନି ଗାଡା ।
 ଗାଡା ଚଲୈ ନ ହାଡା ଚଲି ହୈ । ସାମୁହି ସେଲ ସମର ମୋ ଝଲି ହୈ । ୩ ।

ବାଟି ଚଢ଼ୈ ଦଲ ଦୋଉ ଜୁଝାରା । ଉତେ ଚଂଦେଲ ଇତେ ଜସଖାରା ।
 ମଂଡିୟୋ ବୀର ଖେତ ମୋ ଜଧା । ଉପଜିୟୋ ସମର ସୁରମନ କୁଧା । ୪ ।

କୋପ ଭରେ ଦୋଉ ଦିସ ଭଟ ଭାରେ । ଇତୈ ଚଂଦେଲ ଉତୈ ଜସଖାରେ ।
 ଢୋଲ ନଗାରେ ବଜେ ଅପାରା । ଭୀମ ରୁପ ଭୈରୋ ଭଉକାରା । ୫ ।

ରସାଞ୍ଜଳ ଛନ୍ଦ

ଧୁଣୀ ଢୋଲ ବଜେ । ମହା ସୁର ଗଜେ ।
 କରେ ସସତ୍ର ଘାଞ୍ଜି । ଚଢ଼େ ଚିତ ଚାଞ୍ଜି । ୬ ।
 ନିଭୈ ବାଜ ଡାରେ । ପରସ୍ତେ ପ୍ରହାରେ ।
 କରେ ତେଗ ଘାୟଂ । ଚଢ଼େ ଚିତ ଚାୟଂ । ୭ ।
 ବକୈ ମାର ମାରଂ । ନ ସଂକା ବିଚାରଂ ।
 ରୁଲୈ ଚକ୍ଷ ମୁକ୍ଷଂ । କରୈ ସୁରଗ ଇକ୍ଷଂ । ୮ ।

ଦୋହରା

ନୈକ ନ ରନ ତେ ମୁରି ଚଲେ କରୈ ନିତର ହୁଞ୍ଜି ଘାଇ ।
 ଗିରି ଗିରି ପରୈ ପଞ୍ଚଗ ତେ ବରେ ବରଂଗନ ଜାଇ । ୯ ।

ଚୌପଇ

ଇହ ବିଧି ହୋତ ଭୟୋ ସଂଗ୍ରାମା । ଜୁଝେ ଚନ୍ଦ ନରାଇନ ନାମା ।
 ତବ ଜୁଝାର ଏକଲ ହୀ ଧୟୋ । ବୀରନ ଘେରି ଦସୋ ଦିସି ଲୟୋ । ୧୦ ।

ଦୋହରା

ଧସେଧା କଟକ ମୈ ଝଟକ ଦୈ କଛୁ ନ ସଂକ ବିଚାର ।
 ଗାହତ ଭୟୋ ସୁଭଟନ ବଡ଼ି ବାହତି ଭୟୋ ହୁଥିଆର । ୧୧ ।

ଚୌପଇ

ଇହି ବିଧି ଘନେ ଘରନ କୋ ଗାରା । ଭାତି ଭାତି କେ କରେ ହୁଥିୟାରା ।
 ରୁନି ରୁନି ବୀର ପଖରୀଆ ମାରେ । ଅଂତି ଦେଖପୁରି ଆପ ପଧାରେ । ୧୨ ।

ଇତି ସ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରନ୍ଥେ ଜୁଝାର ସିଂହ ଜୁଧ ବରନନଂ ନାମ ଦ୍ଵାଦଶମୋ
 ଧିୟାଇ ସମାପତନ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ । ୧୨ । ୪୩୫ ।

ସହଜାଦେ କୋ ଆଗମନ ମଦ୍ର ଦେସ

ଚୌପଇ

ଇହ ବିଧି ସୋ ବଧ ଭୟୋ ଜୁଝାରା । ଆନ ବସେ ତବ ଧାମି ଲୁଝାରା ।
 ତବ ଅଭରଂଗ ମନ ମାହି ରିସାଞ୍ଜା । ମଦ୍ର ଦେସ କୋ ପୂତ ପଠାଞ୍ଜା । ୧ ।
 ତିହ ଆଞ୍ଜତ ସଭ ଲୋକ ଡରାନେ । ବଡ଼େ ବଡ଼େ ଗିରି ହେରି ଲୁକାନେ ।
 ହମ ହୁଂ ଲୋଗନ ଅଧିକ ଡରାୟୋ । କାଲ କରମ କୋ ମରମ ନ ପାୟୋ । ୨ ।

କିତକ ଲୋକ ତଜି ସଂଗି ସିଧାରେ । ଜାଇ ବସେ ଗିରିଧର ଜହ ଭାରେ ।
 ଚିତ ମୁଜୀୟନ କୋ ଅଧିକ ତରାନା । ତିନିେ ଉଦାର ନ ଅପନା ଜାନା ।୩ ।
 ତବ ଅଭରଂଗ ଜୀଅ ମାଝ ରିସାଏ । ଏକ ଅହୁଦୀଆ ଇହା ପଠାଏ ।
 ହୁମ ତେ ଭାଜି ବିମୁଖ ଜେ ଗଏ । ତିନ କେ ଧାମ ଗିରାଞ୍ଜତ ଭଏ ।୪ ।

ଜେ ଅପନେ ଗୁର ତେ ମୁଖ ଫିର ହୈ । ଇହା ଉହା ତିନ କେ ଗ୍ରହି ଗିରି ହୈ ।
 ଇହା ଉପହାସ ନ ସୁରପୁରି ବାସା । ସଭ ବାତନ ତେ ରହେ ନିରାସା ।୫ ।
 ଦୁଖ ଭୁଖ ତିନ କୋ ରହୈ ଲାଗୀ । ସଂତ ସେଖି ତେ ଜୋ ହୈ ତିଆଗୀ ।
 ଜଗତ ବିଶୈ କୋଇ କାମ ନ ସରହୀ । ଅଂତହି କୁଂତ ନରକ କୀ ପରହୀ ।୬ ।

ତିନ କୋ ସଦା ଜଗତି ଉପହାସା । ଅଂତହି କୁଂତ ନରକ କୀ ବାସା ।
 ଗୁର ପଗ ତେ ଜେ ବେମୁଖ ସିଧାରେ । ଇହା ଉହା ତିନ କେ ମୁଖ କାରେ ।୭ ।
 ପୁତ୍ର ପଭତ୍ର ତିନ କେ ନହୀ ଫରୈ । ଦୁଖ ଦୈ ମାତ ପିତା କୋ ମରୈ ।
 ଗୁର ଦୋଖୀ ସଗ କୀ ମିତୁ ପାଞ୍ଚୈ । ନରକ କୁଂତ ତାରେ ପଛୁତାଞ୍ଚୈ ।୮ ।

ବାବେ କେ ବାବର କେ ଦୋଉ । ଆପ କରୈ ପରମେସର ସୋଉ ।
 ଦୀନସାହ ଇନ କୋ ପହିଚାନୋ । ଦୁନୀପତି ଉନ କୋ ଅନୁମାନୋ ।୯ ।
 ଜୋ ବାବେ କୋ ଦାମ ନ ଦୈ ହୈ । ତିନ ତେ ଗହି ବାବର କେ ଲୈ ହୈ ।
 ଦୈ ଦୈ ତିନ କୋ ବତୀ ସଜାଇ । ପୁନି ଲୈ ହୈ ଗ୍ରହି ଲୁଟ ବନାଇ ।୧୦ ।

ଜବ ହୁଞ୍ଚୈ ହୈ ବେମୁଖ ବିନା ଧନ । ତବି ଚଡ଼ି ହୈ ସିଖନ କହ ମାଗନ ।
 ଜେ ଜେ ସିଖ ତିନୈ ଧନ ଦୈ ହୈ । ଲୁଟି ମଲେଛ ତିନୁ କୌ ଲୈ ହୈ ।୧୧ ।
 ଜବ ହୁଇ ହୈ ତିନ ଦରବ ବିନାସା । ତବ ଧରି ହୈ ନିଜି ଗୁର କୀ ଆସା ।
 ଜବ ତେ ଗୁର ଦରସନ କୋ ଐ ହୈ । ତବ ତିନ କୋ ଗୁର ମୁଖ ନ ଲଗୈ ହୈ ।୧୨ ।

ବିଦା ବିନା ଜୈହୈ ତବ ଧାମଂ । ସରି ହୈ କୋଇ ନ କୋଇ ତିନ କୋ କାମଂ ।
 ଗୁର ଦରି ଢୋଇ ନ ପ୍ରଭୁ ପୁରି ଖାସା । ଦୁହୁଂ ଠଉର ତେ ରହେ ନିରାସା । ୧୩ ।
 ଜେ ଜେ ଗୁର ଚରନନ ରତ ହୁଞ୍ଚୈ ହୈ । ତିନ କେ କସଟି ନ ଦେଖନ ପୈ ହୈ ।
 ରିଧି ସିଧି ତିନ କେ ଗ୍ରହ ମାହୀ । ପାପ ତାପ ଛୁଞ୍ଚୈ ସକୈ ନ ଛାହୀ ।୧୪ ।

ତିହୁ ମଲେଛ ଛୁଞ୍ଚୈ ହୈ ନହୀ ଛାଖା । ଅସଟ ସିଧି ହୁଞ୍ଚୈ ହୈ ଘରି ମାହା ।
 ହାସ କରତ ଜୋ ଉଦମ ଉଠୈ ହୈ । ନଖୋ ନିଧି ତିନ କେ ଘରି ଐ ହୈ ।୧୫ ।

ମିରଜା ବେଗ ହୁତେ ତିହୁ ନାମଂ । ଜିନି ଭାହେ ବେମୁଖନ କେ ଧାମଂ ।
 ସଭ ସନମୁଖ ଗୁରୁ ଆପ ବତାଏ । ତିନ କେ ବାର ନ ବାଂକନ ପାଏ ।୧୬ ।
 ଉତ ଅଭରଂଗ ଜୀୟ ଅଧିକ ରିସାୟେ । ଚାର ଅହଦୀୟନ ଅଭର ପଠାୟେ ।
 ଜେ ବେମୁଖ ତା ତେ ବଚି ଆଏ । ତିନ କେ ଗ୍ରହ ପୁନି ଇନୈ ଗିରାଏ ।୧୭ ।

ଜେ ତଜି ଭଜେ ହୁତେ ଗୁରୁ ଆନା । ତିନ ପୁନି ଗୁରୁ ଅହଦୀଅହି ଜାନା ।
 ମୁତ୍ର ତାର ତିନ ସୀସ ମୁଂତାଏ । ପାହୁରି ଜାନି ଗ୍ରହହି ଲୈ ଆଏ ।୧୮ ।

ଜେ ଜେ ଭାଜି ହୁତେ ବିନୁ ଆଇସୁ । କହୋ ଅହଦୀଅହି କିନୈ ବତାଇସୁ ।
 ମୁଂତ ମୁଂତ କରି ସହରି ଫିରାଏ । କାର ଭେଟ ଜନୁ ଲୈନ ସିଧାଏ ।୧୯ ।

ପାହୈ ଲାଗି ଲରିକଖା ଚଲେ । ଜାନୁକ ସିଖ ସଖା ହୈ ଭଲେ ।
 ଛିକେ ତୋବରା ବଦନ ଚଡ଼ାଏ । ଜନୁ ଗ୍ରହି ଖାନ ମଲୀଦା ଆଏ । ୨୦ ।
 ମସତକି ସୁଭେ ପନହୀୟନ ଘାଇ । ଜନୁ କରି ଟୀକା ଦଏ ବଲାଇ ।
 ସୀସ ଇଂଟ କେ ଘାଇ କରେହୀ । ଜନୁ ତିନୁ ଭେଟ ପୁରାତନ ଦେହୀ ।୨୧ ।

ଦୋହରା

କବହୁଂ ରଣ ଜୁଝ୍ୟା ନହୀ କଛୁ ଦୈ ଜସୁ ନହୀ ଲୀନ ।
 ଗାଞ୍ଜ ବସତି ଜାନେୟା ନହୀ ଜମ ସୋ କିନ କହି ଦିନ ।୨୨ ।

ଚୌପଇ

ଇହ ବିଧି ତିନୋ ଭୟୋ ଉପହାସା । ସଭ ସଂତନ ମିଲି ଲଖିୟୋ ତମାସା ।
 ସଂତନ କସଟ ନ ଦେଖନ ପାୟୋ । ଆପ ହାଥ ଦୈ ନାଥି ବଚାୟୋ ।୨୩ ।

ଚାରଣୀ । ଦୋହରା

ଜିସ ନୋ ସାଜନ ରାଖସୀ ଦୁସମନ କଖନ ବିଚାର ।
 ଛୁଞ୍ଚୈ ନ ସକୈ ତିହୁ ଛାହି କୌ ନିହଂଲ ଜାଇ ଗଞ୍ଜାର ।୨୪ ।
 ଜେ ସାଧୁ ସରନୀ ପରେ ତିନ କେ କଖଣ ବିଚାର ।
 ଦଂତି ଜୀଭ ଜିମ ରାଖି ହୈ ଦୁସଟ ଅରିସଟ ସଂଘାରି ।୨୫ ।

ଇତି ସ୍ତ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରଂଥେ ସାହଜାଦେ ଓ ଅହଦୀ ଆଗମନ ବରନନଂ ନାମ
 ତ୍ରୋଦସମୋ ଧିୟାଇ ସମାପତନ ସତ୍ତ୍ୱ ସୁଭମ ସତ୍ତ୍ୱ ।୧୩ ।୪୬୦ ।

ସରବ କାଲ ସଭ ସାଧ ଉବାରେ । ଦୁଖୁ ଦୈ କୈ ଦୋଷୀ ସଭ ମାରେ ।
 ଅଦଭୁତି ଗତି ଭଗତନ ଦିଖରାଇ । ସଭ ସଂକଟ ତେ ଲାଏ ବଚାଇ ।୧ ।
 ସଭ ସଂକଟ ତେ ସଂତ ବଚାଏ । ସଭ କଂଟକ କଂଟକ ଜିମ ଘାଏ ।
 ଦାସ ଜାନ ମୁରି କରୀ ସହାଇ । ଆପ ହାଥୁ ଦୈ ଲୟୋ ବଚାଇ ।୨ ।

ଅବ ଜୋ ଜୋ ମୈ ଲଖେ ତମାସା । ସୋ ସୋ କରୋ ତୁମୈ ଅରଦାସା ।
 ଜୋ ପ୍ରଭ କ୍ରିପା କଟାଛି ଦିଶୈ ହୈ । ସୋ ତଖ ଦାସ ଉଚାରତ ଜୈ ହୈ ।୩ ।
 ଜିହୁ ଜିହୁ ବିଧି ମୈ ଲଖେ ତମାସା । ଚହୁତ ତିନ କୋ କୀୟୋ ପ୍ରକାସା ।
 ଜୋ ଜୋ ଜନମ ପୁରବଲେ ହେରେ । କହିହୋ ସୁ ପ୍ରଭୁ ପରାକ୍ରମ ତେରେ ।୪ ।

ସରବ କାଲ ହୈ ପିତା ଅପାରା । ଦେବି କାଲକା ମାତ ହମାରା ।
 ମନୁଆ ଗୁର ମୁରି ମନସା ମାଇ । ଜିନି ମୋକୋ ସୁଭ କ୍ରିଆ ପଡ଼ାଇ ।୫ ।
 ଜବ ମନସା ମନ ମୟା ବିଚାରୀ । ଗୁରୁ ମନୁଆ କହ କହ୍ୟୋ ସୁଧାରୀ ।
 ଜେ ଜେ ଚରିତ ପୁରାତନ ଲହେ । ତେ ତେ ଅବ ଚହୀଅତ ହୈ କହେ ।୬ ।

ସରବ କାଲ କୁରଣା ତବ ଭରେ । ସେଖକ ଜାନି ଦୟା ରସ ଭରେ ।
 ଜୋ ଜୋ ଜନମୁ ପୁରବଲୋ ଭୟୋ । ସୋ ସୋ ସଭ ସିମରଣ କରି ଦୟୋ ।୭ ।
 ମୋକୋ ଇତୀ ହୁତୀ କହ ସୁଧଂ । ଜସ ପ୍ରଭ ଦଇ କ୍ରିପା କରି ବୁଧଂ ।
 ସରବ କାଲ ତବ ଭଏ ଦଇଆଲା । ଲୋହୁ ରଛ ହମ କୋ ସବ କାଲା ।୮ ।

ସରବ କାଲ ରଛା ସଭ କାଲ । ଲୋହୁ ରଛ ସରବଦା ବିସାଲ ।
 ଭୀଠ ଭୟୋ ତଖ କ୍ରିପା ଲଖାଇ । ଝିତୋଂ ଫିରେ ସଭନ ଭୟୋ ରାଇ ।୯ ।

ଜିହୁ ଜିହୁ ବିଧି ଜନମନ ସୁଧି ଆଇ । ତିମ ତିମ କହେ ଗିରଂଥ ବନାଇ ।
 ପ୍ରଥମେ ସତିଜୁଗ ଜିହୁ ବିଧି ଲହା । ପ୍ରଥମେ ଦେବି ଚରିତ୍ର କୋ କହା ।୧୦ ।
 ପହିଲେ ଚଂଡୀ ଚରିତ୍ର ବନାୟୋ । ନଖ ସିଖ ତେ କ୍ରମ ଭାଖ ସୁନାୟୋ ।
 ଛୋର କଥା ତବ ପ୍ରଥମ ସୁନାଇ । ଅବ ଚାହୁତ ଫିର କରୌ ବଡ଼ାଇ ।୧୧ ।

ଇତି ପ୍ରୀ ବଚିତ୍ର ନାଟକ ଗ୍ରଂଥେ ସରବ କାଲ କୀ ବେନତୀ ବରନନଂ ନାମ ଚୌପସମୋ
 ପିୟାଇ ସମାପତମ ସତୁ ସୁଭମ ସତୁ ।୧୪ ।୪୭୧ ।